

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Katedra regionálního managementu

Bakalářská práce

**Zhodnocení přínosů vybraných MAS
pro regionální rozvoj**

Vypracovala: Denisa Pešková

Vedoucí práce: RNDr. Zuzana Dvořáková Líšková, Ph.D.

České Budějovice, 2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Denisa PEŠKOVÁ**
Osobní číslo: **E13347**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Strukturální politika EU pro veřejnou správu**
Název tématu: **Zhodnocení přínosů vybraných MAS pro regionální rozvoj**
Zadávací katedra: **Katedra regionálního managementu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Cílem práce je zhodnocení přínosu místních akčních skupin v rámci rozvoje vybraných regionů. V teoretické části budou charakterizovány základní pojmy z oblasti regionálního rozvoje, analýza finančních nástrojů k podpoře MAS, včetně analýzy jednotlivých programových dokumentů, především se zaměřením na PRV, praktická část bude zaměřena na komparaci 2 vybraných MAS a zhodnocení současného stavu. Bude provedena analýza podaných projektů a kolik z těchto projektů bylo podpořeno a jejich následný monitoring v průběhu realizace projektu. Jedním z cílů bude vysvětlit, jak MAS využívají principů metody LEADER z hlediska podávaných a realizovaných projektů.

Metodika práce:

1. Studium odborné literatury a sepsání literární rešerše vztahující se k dotčené problematice. 2. Práce bude členěna na teoretickou a praktickou část. Teoretická část bude zaměřena především na studium literárních pramenů. Budou vysvětleny základní pojmy, které se týkají regionů a jejich rozvoje. Informace k praktické části budou získávány řízenými rozhovory s pracovníky z MAS. 3. V praktické části bude provedena komparace se specifikací na zhodnocení realizovaných projektů, resp. jejich přínosů pro řešené regiony. Z dílčích cílů bude vysvětlení a popsání principů metody LEADER. Součástí praktické části bude analýza se specifikací zhodnocení současných projektů vybraných MAS a jejich dopad na rozvoj regionu. 4. Výsledkem práce bude zhodnocení úspěšnosti podaných projektů, a jaké vlivy mají MAS na region.

Rámcová osnova:

1. Úvod, 2. Literární přehled, 3. Cíle a metodika, 4. Praktická část, 5. Návrhy a doporučení, 6. Diskuze, 7. Závěr, 8. Resumé, 9. Přehled použité literatury, Přílohy.

Rozsah grafických prací: **dle charakteru práce**

Rozsah pracovní zprávy: **40-50 stran**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

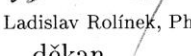
Seznam odborné literatury:

1. Blažek, J., & Uhlíř, D. (2011). *Teorie regionálního rozvoje: Nástin, kritika, implikace*. Praha: Karolinum.
2. Goodall, B. (1987). *The Penguin dictionary of human geography*. Harmondsworth, Middlesex, England: Penguin Books.
3. Lukáš, Z., & Neumann, P. (2000). *Společná zemědělská politika EU; Regionální a strukturální politika EU*. Praha: Vysoká škola ekonomická, Fakulta mezinárodních vztahů.
4. Stejskal, J. & Kovárník, J. (2009). *Regionální politika a její nástroje*. Praha: Portál.
5. Wokoun, R. (2008). *Regionální rozvoj: (výchozí podmínky regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde.
6. Žák, M. (2002). *Velká ekonomická encyklopedie*. Praha: Linde.

Vedoucí bakalářské práce: **RNDr. Zuzana Dvořáková Líšková, Ph.D.**
Katedra regionálního managementu

Datum zadání bakalářské práce: **1. prosince 2014**

Termín odevzdání bakalářské práce: **17. dubna 2017**

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (25)
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Eva Cudlínová, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 12. prosince 2016

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to - v nezkrácené podobě/v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou - elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 13. dubna 2017

.....

Podpis

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí práce RNDr. Zuzaně Dvořákové Líškové, Ph.D., za připomínky a cenné rady, které mi poskytla během zpracování práce.

Obsah

1	Úvod	4
2	Cíl práce.....	5
3	Regionální rozvoj	6
3.1	Faktory regionálního rozvoje	6
3.2	Regionální politika.....	8
3.3	Regionální politika EU	8
3.3.1	Principy regionální politiky EU	9
3.3.2	Finanční zdroje pro regionální politiku EU	10
3.4	Regionální politika ČR	12
3.5	Aktéři regionálního rozvoje	14
4	Společná zemědělská politika	15
4.1	Principy Společné zemědělské politiky	15
4.2	Cíle Společné zemědělské politiky	16
4.3	Základní informace o Programu rozvoje venkova.....	16
4.3.1	Program rozvoje venkova 2007 - 2013.....	18
4.3.2	Program rozvoje venkova 2014 – 2020	18
5	Místní akční skupiny	21
5.1	Metoda LEADER.....	24
5.2	Mikroregiony	25
5.3	Dobrovolný svazek obcí	25
5.4	Regiony soudržnosti.....	26
5.5	Programy k podpoře regionálního rozvoje.....	27
5.5.1	Programové období 2007–2013.....	28
5.5.2	Programové období 2014 – 2020.....	29

6	Metodika	35
7	Praktická část	36
7.1	Místní akční skupina LAG STRAKONICKO	36
7.2	Projekty zrealizované v rámci MAS LAG Strakonicko.....	39
7.3	Místní akční skupina Blanský Les	46
7.4	Projekty zrealizované v rámci MAS Blanský les	50
8	Zhodnocení fungování MAS LAG Strakonicko a MAS Blanský les.....	55
9	Shrnutí výsledků	59
10	Závěr	62
I	Summary and keywords.....	64
II	Seznam pramenů a literatury	65
III	Seznam tabulek a obrázků	1
IV	Přílohy.....	2

1 Úvod

Regionální rozvoj zahrnuje rozmanitou oblast aktivit, které mají za cíl zlepšovat socioekonomickou úroveň regionů a obcí. Musí se respektovat různé ekologické a přírodní podmínky jednotlivých regionů, aby nedocházelo k trvalému poškození daného regionu. Rozvoj by měl být žádoucí, v souladu s obyvateli regionu, ale také společnosti jako celku. V každém regionu působí řada subjektů, které jsou důležité, protože pomáhají daný region rozvíjet.

S regionálním rozvojem souvisí i Společná zemědělská politika, která je nejstarší z politik Evropské unie. Společná zemědělská politika je nejdůležitější politikou Evropské unie, a proto je na ní vyhrazena největší finanční částka, a to přibližně 50 % z celého rozpočtu Evropské unie. Společná zemědělská politika během svého fungování prošla celou řadou reforem, které byly úspěšné a některé méně úspěšné. V rámci Společné zemědělské politiky byl v České republice vytvořen Program rozvoje venkova, který si klade za cíl podporovat venkovský prostor. Program rozvoje venkova je rozdělen do čtyř os a každá z těchto os se zaměřuje na něco jiného. Pro tuto bakalářskou práci je nejdůležitější osa IV LEADER, která se zaměřuje právě na podporu venkovských oblastí.

Metoda LEADER předpokládá existenci místních akčních skupin, které musí realizovat Strategický plán. V rámci metody LEADER dochází ke spolupráci místních subjektů, kteří dobře znají daný region a společně přispívají k jeho rozvoji. Tato metoda využívá několik principů, z nichž nejtypičtější je princip ‚zdola-nahoru‘. Tento princip umožňuje místním obyvatelům, aby se podíleli na rozvoji svého venkovského regionu, protože jen oni sami vědí, jaký potenciál daný region skrývá a jak by ho mohli, co nejefektivněji využít. A právě proto fungují místní akční skupiny, které jsou jakýmsi nástrojem na přerozdělování a čerpání finančních prostředků prostřednictvím dotací. Dotace jsou čerpány z různých programů, jako je Program rozvoje venkova a různé jiné operační programy a díky těmto dotacím dochází k rozvoji venkovských regionů.

Každá místní akční skupina se podílí na realizaci vlastních projektů, tak i na realizaci projektů spolupráce. Tyto projekty také napomáhají zlepšení kvality života na venkově a pomáhají daný region rozvíjet.

2 Cíl práce

Cílem práce je zhodnocení přínosu místní akční skupiny LAG Strakonicko a místní akční skupiny Blanský les v rámci rozvoje daného regionu, ve kterém působí. V teoretické části jsou charakterizovány základní pojmy z oblasti regionálního rozvoje, z oblasti Společné zemědělské politiky, jak obecně fungují místní akční skupiny a další formy spolupráce. Je popsán programový dokument Program rozvoje venkova ve starém plánovacím období, ale i v novém.

Praktická část je zaměřena na komparaci dvou vybraných MAS a zhodnocení současného stavu. Je provedena analýza jednotlivých projektů, které místní akční skupiny podaly a zrealizovaly a jaké dopady měly na rozvoj daného regionu. Jedním z cílů je vysvětlit, jak místní akční skupiny využívají principů metody LEADER z hlediska podávaných a realizovaných projektů. V bakalářské práci je stanovena výzkumná otázka, a to zda jsou vybrané místní akční skupiny vhodným nástrojem pro regionální rozvoj regionů.

3 Regionální rozvoj

Společná zemědělská politika v prvních desetiletích svého fungování nijak nezohledňovala rozvoj venkova. První náznak zájmu se objevil až v 90. letech minulého století, kdy zemědělci přestali být chápáni pouze jako producenti zemědělských výrobků, ale měli se začít starat o krajinu jako takovou – snažit se o zvýšení atraktivity krajiny. Došlo ke zvýšení finančních prostředků na rozvoj venkova, ale oproti tomu byl stanoven finanční strop na Společnou zemědělskou politiku.

Na regionální rozvoj působí řada aktérů a dále také sociální a ekonomické změny. Mezi aktéry můžeme zařadit obyvatele, podnikatele, úředníky veřejné správy. Je rozdíl mezi regionálním rozvojem a růstem. Regionální růst je chápán jako zvýšení celkového produktu regionu v daném časovém období, regionální rozvoj je oproti tomu představován celým komplexem procesů, které probíhají uvnitř regionu. S rozvojem souvisí i otázka týkající se životního prostředí – musíme myslet i na budoucí generace a šetřit neobnovitelné zdroje (Wokoun, 2008).

V regionálním rozvoji jsou důležité samotné regiony, které se dělí na několik skupin, a to administrativní regiony, účelové regiony, homogenní a heterogenní regiony.

Administrativní regiony jsou vymezeny pro účely státní správy a samosprávy, účelové regiony se vymezují na základě určitých pravidel, homogenní regiony se vyznačují stejnorodostí či podobností sledovaných znaků a heterogenní regiony vycházejí z hierarchického uspořádání a územních vztahů prostoru (Ježek, Dokoupil, & Kaňka, 2014).

3.1 Faktory regionálního rozvoje

Pro regionální rozvoj je velmi důležité najít klíčové faktory, které mají dopad na regionální rozvoj. Tyto faktory jsou rozvojovým potenciálem regionů. Můžeme sem zařadit např. lidské zdroje, lokalizaci firem, cestovní ruch, technickou a dopravní infrastrukturu.

Faktor lidské zdroje je jedním z nejdůležitějších faktorů regionálního rozvoje. Lidé jsou nositeli informací, a proto jsou důležití pro rozvoj daného regionu. Vzdělanost představuje konkurenční výhodu, neboť kvalifikovaná pracovní síla je nezbytným

předpokladem pro směřování ekonomiky k ekonomice založené na tvorbě a využívání nových poznatků (Matoušková, Macháček, & Postránecký, 2000).

Faktor lokalizace firem je pro každý region velmi důležitý, neboť každý region potřebuje mít na svém území různé firmy a podniky, které budou dobře prosperovat. Čím více se jich tu nachází, tím větší výhody může region očekávat. Hlavní výhodou je, že firmy a podniky v regionu zvyšují zaměstnanost a to má za následek zvýšení příjmů obyvatelstva. Pro spotřebitele je to výhodné v tom, že mohou snáze uspokojit své potřeby (lepší dostupnost, větší nabídka).

Faktor cestovní ruch představuje velmi rychle se rozvíjející odvětví v České republice a díky tomu se stává významným faktorem regionálního rozvoje v posledních letech. V České republice máme mnoho historických, přírodních a kulturních památek a proto máme velmi dobré předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. Rozvoji cestovního ruchu napomáhá i fakt, že se nacházíme ve středu Evropy. Jsou tu ale i negativa, která brzdí rozvoj cestovního ruchu a to je špatná dopravní a informační infrastruktura a nedostatek kvalifikované pracovní síly, která souvisí s kvalitou poskytovaných služeb (Matoušková, Macháček, & Postránecký, 2000).

Faktor dopravní a technické infrastruktury je velmi důležitý k tomu, aby se daný region mohl rozvíjet, a význam těchto infrastruktur v posledních několika letech neustále roste. V České republice máme poměrně hustou dopravní síť, ale většinou je v nevyhovujícím stavu (stav silnic, kvalita povrchů). Velký problém je, že nejsou propojeny všechny kraje dálnicemi nebo rychlostními silnicemi a to vytváří bariéry pro dostupnost některých regionů (Jihočeský, Moravskoslezský, Karlovarský) a napojení těchto regionů na sousední státy jako je Německo, Rakousko a Polsko. Česká republika se řadí mezi významné exportéry energie, i když se k nám dováží prakticky 100 % kapalných, plyných a jaderných paliv. Největší výroba elektrické energie je soustředěna v kraji Ústeckém – především elektrárny na pevná paliva a kraji Jihočeském (JE Temelín). Telekomunikační infrastruktura během 90. let prošla velmi razantním vývojem a to hlavně díky rozvoji mobilních telefonů. V dnešní době je počet mobilních telefonů vyšší než počet obyvatel ČR (Matoušková, Macháček, & Postránecký, 2000).

3.2 Regionální politika

Regionální politika a regionální rozvoj se neustále vyvíjí. V posledních deseti letech se země zaměřili podrobněji na definované cíle a reformovaly její tradiční pojetí. Byly změněny i cílové segmenty – stali se jimi nově vytvořené regiony a mikroregiony.

Tradiční pojetí se posunulo v několika rovinách. Do první roviny můžeme zařadit cíl regionální politiky – cílem se stalo snižování rozdílů mezi regiony. Ve druhé rovině nalezneme to, že silně se vyvíjející regiony mají poskytovat významné hospodářské příležitosti pro ekonomické subjekty ze slabších regionů.

Regionální politika má mnoho definic, ale v současné době neexistuje žádná obecně uznávaná definice. Regionální politika může být:

- „*Soubor cílů, opatření a nástrojů vedoucí ke snižování příliš velkých rozdílů v socioekonomické úrovni jednotlivých regionů*“ (Žák, 2002, s. 78);
- „*Je to součást státní politiky, která ovlivňuje rozmístění hlavních ekonomických zdrojů a aktivit na celém území státu nebo v jeho části. Zahrnuje opatření napomáhající na jedné straně růstu stupně ekonomické aktivity na území, kde je vysoká nezaměstnanost a malá naděje na přirozený ekonomický růst, a na druhé straně opatření sloužící kontrole ekonomických aktivit na územích s nadměrných růstem*“ (Goodall, 1987, s. 509);
- „*Regionální politiku můžeme chápat jako součást souboru ekonomických a sociálních politik, pomocí nichž se státy snaží dosáhnout národních cílů, jako jsou ekonomický růst, udržitelný rozvoj, kvalitní životní prostředí, sociální a politická stabilita, rovnost šancí obyvatel i rozdělování příjmů způsobem, který většina obyvatel považuje za spravedlivý a který je současně ekonomicky stimulační*“ (Blažek, & Uhlíř, 2002, s. 212).

3.3 Regionální politika EU

Evropská regionální politika neboli politika soudržnosti, je projevem určité solidarity na úrovni EU. Při vzniku Evropského hospodářského společenství (předchůdce EU) se předpokládalo, že se většina regionálních problémů vyřeší všeobecným ekonomickým růstem, kterému vznik Společenství napomůže.

Významným důvodem pro regionální politiku na úrovni EU je také to, že dochází k závažným regionálním problémům a státy tyto problémy nejsou schopny vyřešit. Ty státy, které mají největší regionální problémy, si nemohou dovolit věnovat dostatečné prostředky na vlastní regionální politiku. Existuje zde nebezpečí, že zaostávající regiony z nejméně vyspělých států neobstojí v soutěži o získání zahraničních investic. Solidarita a soudržnost, to jsou dvě základní hodnoty, ze kterých vychází regionální politika EU.

Regionální politika se v EU provádí na třech základních úrovních, a to úroveň nadnárodní, kam řadíme instituce Evropské Unie, úroveň národní, kam patří instituce státní správy a samosprávy a úroveň regionální, kde najdeme orgány regionální samosprávy, které se zaměřují na vnitroregionální politiku (Čepelka et al., 2015).

3.3.1 Principy regionální politiky EU

Regionální politika Evropské Unie vychází ze základních principů. Jsou to principy solidarity, subsidiarity, koncentrace, partnerství, programování, adicionality a monitorování a vyhodnocování (Wokoun, 2008).

Princip solidarity spočívá v tom, že vyspělé členské státy musí být solidární k méně vyspělým členským státům, princip subsidiarity vychází z toho, že jednotlivé dílčí cíle by se měli provádět na té nejnižší úrovni, aby byly co nejefektivnější. Tento princip je zakotven v Maastrichtské smlouvě. U principu koncentrace je důležité, aby prostředky fondů byly využívány pouze k realizaci předem stanovených cílů. Jde tedy o snahu věnovat největší prostředky do regionů s největšími problémy. Princip partnerství zahrnuje spolupráci členských států na všech úrovních projektu a tato spolupráce by měla fungovat jak vertikálně tak horizontálně. Princip programování klade důraz na komplexní přístup k řešení problémových regionů. Prostředky fondů jsou alokovány na základně víceletých a víceoborových programů, nikoli na základě jednotlivých projektů. Princip adicionality (doplňkovosti) stanovuje to, že finanční prostředky ze společného rozpočtu EU jsou pouze doplňkové a neměly by nahrazovat státní rozpočet. V podstatě jde o spolufinancování schválených projektů. Posledním principem je princip monitorování a vyhodnocování, který průběžně sleduje a vyhodnocuje prováděná opatření a celkové efektivnosti vynakládaných prostředků. Hodnotí se realizace projektu a jeho skutečné přínosy. Význam tohoto principu se neustále zvyšuje (Wokoun, 2008).

3.3.2 Finanční zdroje pro regionální politiku EU

Mezi hlavní nástroje regionální politiky EU patří dva strukturální fondy (Evropský fond pro regionální rozvoj a Evropský sociální fond) a Fond soudržnosti (Kohezní fond). Rozdíl mezi těmito fondy je takový, že každý fond podporuje jiné oblasti. Evropský sociální fond je určen pro neinvestiční akce (např. školení), Evropský fond pro regionální rozvoj podporuje investiční projekty a Kohezní fond pro podporu velkých projektů v oblasti dopravy a životního prostředí (Lukáš, & Neumann, 2000).

Evropský fond regionálního rozvoje

Obecným cílem tohoto fondu je podpora hospodářské a sociální soudržnosti a podílení se na obnově a rozvoji regionů. Z tohoto fondu mohou čerpat regiony, jejichž rozvoj zaostává za evropským průměrem. Jsou to ty regiony, jejichž HDP na obyvatele je nižší než 75 % průměru HDP EU. Evropský fond regionálního rozvoje financuje následné aktivity:

- pomáhá s rozvíjením malých a středních podniků, snaží se zvyšovat jejich konkurenceschopnost a podporuje je při získání úvěrů, poskytuje jim služby v oblasti managementu, marketingu a výzkumu,
- podpora výzkumu a rozvoje technologií,
- investuje do infrastruktury zahrnující dopravu, telekomunikace a energetiku, rozvoj dopravy ve znevýhodněných regionech,
- ochrana kulturního dědictví,
- podporuje ochranu životního prostředí v rámci udržitelného rozvoje (Lukáš, & Neumann, 2000).

Evropský sociální fond

Evropský sociální fond je druhým největším fondem mezi strukturálními fondy. Zaměřuje se hlavně na boj proti nezaměstnanosti, snaží se o rovné pracovní příležitosti pro muže a ženy. Konkrétně se orientuje na tyto činnosti:

- zaměřuje se na prevenci a na boj s nezaměstnaností,
- podporuje rozvoj lidských zdrojů a dále se zaměřuje na podporu integrace na trhu práce,
- zaměřuje se především na integraci dlouhodobě nezaměstnaných a mladých lidí či osob vyloučených z trhu práce do pracovního procesu,
- podporuje stejné příležitosti na trhu práce, adaptaci pracovníků na změny a systém dalšího vzdělávání a kvalifikace,
- podporuje tvorbu nových pracovních míst a inovací v oblasti organizace práce (Lukáš, & Neumann, 2000).

ESF obsahuje několik operačních programů, v programovém období 2007–2013 to byly programy OP Lidské zdroje a zaměstnanost, OP vzdělání pro konkurenceschopnost a OP Praha – Adaptabilita. V novém programovém období 2014–2020 to jsou OP Zaměstnanost, OP Výzkum, vývoj a vzdělání a OP Praha – pól růstu. (www.esfcr.cz)

Fond soudržnosti

Jinak nazýván Kohezní fond. Z tohoto fondu mohou čerpat ty státy, které mají HDP nižší než 90 % průměru Evropské Unie. Fond se podílí přímo na financování konkrétních projektů. Tento fond není přímo zaměřen na regionální politiku.

- Podporuje rozvoj chudých států, ne regionů,
- pomáhá zemím, jako je Řecko, Španělsko, Portugalsko,
- investuje do infrastruktury v chudých regionech,
- podporuje ochranu životního prostředí (Lukáš, & Pavel, 2000).

V novém plánovacím období 2014 – 2020 se tento fond vztahuje na Českou republiku, Bulharsko, Estonsko, Chorvatsko, Kypr, Litvu, Lotyšsko, Maďarsko, Maltu, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Řecko, Slovensko a Slovinsko. (www.ec.europa.eu)

Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond

Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond se skládá ze dvou částí – podpůrné sekce a záruční sekce. Do systému strukturálních fondů je zahrnuta pouze podpůrná sekce. EAGGF se účastní především těchto aktivit:

- pomoc začínajícím farmářům,
- podpora vzdělávacích programů pro pracovníky v zemědělství a lesnictví,
- podpora zemědělců při předčasném odchodu do důchodu,
- podpora a rozvoj lesnictví,
- podpora rozvoje venkovských oblastí,
- účast na financování Iniciativy Společenství LEADER,
- pomoc při zpracování marketingové strategie pro zemědělské výrobky, které mají dobré předpoklady pro uplatnění a trhu (Lukáš, & Pavel, 2000).

3.4 Regionální politika ČR

V letech 1945 až 1989 se regionální politika v České republice vyvíjela odlišně než je tomu teď. Jelikož v roce 1945 skočila druhá světová válka, ztratila regionální politika smysl, neboť mělo dojít k setření regionálních rozdílů. Regionální politika byla postupně nahrazována centrálně plánovaným řízením. Po válce se podporovali hospodářsky slabé české kraje a podporoval se rozvoj na Slovensku. Dále se podporovali příhraniční oblasti, a to hlavně při západní hranici ČSSR a v 70. letech docházelo k podpoře hlavního města Prahy (Stejskal, & Kovárník, 2009).

Po roce 1989 došlo k velkým změnám, a to hlavně díky pádu KSČM. Hlavní změny jsou:

- od centrálně plánované ekonomiky se přešlo k tržnímu hospodářství,
- došlo ke změně vlastnictví – postupně vše přecházelo do vlastnictví podnikatelů a jiných osob,
- strukturální změny v zemědělství vyžadovaly i podporu venkovského osídlení,
- vstupem ČR do EU – Česká republika se musela začít řídit legislativou EU a může čerpat dotace od EU,
- hospodářství se otevřelo rozsáhlé účasti zahraničních investorů,
- stále více regionů vyžaduje celostátní podporu (kromě hospodářsky slabých okresů i okresů s vysokou nezaměstnaností a strukturálně postižených okresů).

V roce 1997, kdy vzniklo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, byly zpracovány nové zásady regionální politiky zohledňující základní principy regionální politiky EU. Regionální politiky byla definována jako koncepční činnost státu, regionálních a místních orgánů, jejímž cílem je efektivní a vyvážený rozvoj celé republiky. Dále také nabyt účinností i zákon o podpoře regionálního rozvoje.

Po vstupu do EU se Česká republika stala součástí tzv. společné regionální politiky, která usiluje v zájmu celkové stability jednotného evropského trhu o snížení hospodářských a sociálních rozdílů mezi různými oblastmi zemí a o podporu hospodářského a sociálního rozvoje regionů a to s důrazem na aktivování jejich nedostatečně využívaného hospodářského a sociálního potenciálu.

3.5 Aktéři regionálního rozvoje

V regionálním rozvoji je důležité stanovit aktéry regionálního rozvoje, jejich vztahy, práva a povinnosti. Aktéři regionálního rozvoje působí na několika úrovních. Je to působnost na obecné úrovni, na mikroregionální úrovni, na krajské úrovni a na úrovni státní.

Do působnosti na obecné úrovni spadají obce, obcí zřizované organizace jako jsou školy, kulturní zařízení. Dále sem patří místní podnikatelé, kteří jsou ochotni se zapojit do rozvoje obce či regionu (www.regionálnírozvoj.cz)

Do působnosti na mikroregionální úrovni se řadí obce a MAS. Obce jsou klíčovým aktérem na lokální úrovni. V České republice je velký počet malých obcí a jejich nevýhodou je, že nemají dostatek finančních prostředků a proto se sdružují do různých svazků obcí nebo do místních akčních skupin.

Důležitým aktérem na krajské úrovni je sám kraj, který disponuje s vlastními rozpočtovými prostředky. Mohou si vytvářet svojí vlastní krajskou politiku. Od roku 2004 disponují prostředky státního Programu rozvoje venkova. Dále na krajské úrovni působí zejména svazky obcí, MAS, vysoké školy, neziskové sdružení jako jsou Spolek pro obnovu venkova ČR, Svaz ekologických zemědělců, Škola obnovy venkova, Národní síť MAS ČR.

Do působnosti na státní úrovni spadá Ministerstvo pro místní rozvoj, které je ústředním orgánem státní správy a spravuje finanční prostředky určené k zabezpečování politiky bydlení a regionální politiky státu. MMR má na starost Program rozvoje venkova a také soutěž Vesnice roku. Dále se sem řadí svaz měst a obcí, které obhajují zájmy místních samospráv na národní i evropské úrovni. Důležitou roli hrají i celostátní zájmová uskupení jako jsou Hospodářská komora ČR a Agrární komora ČR. Agrární komora ČR sdružuje podnikatelé v zemědělství, lesnictví. Prosazují a obhajují zájmy svých členů a poskytují poradenství a informační služby. Hospodářská komora sdružuje podnikatele a pomáhá jim získat nové obchodní partnery, podporuje je v podnikání a poskytuje jim poradenskou činnost (www.regionálnírozvoj.cz).

4 Společná zemědělská politika

Společná zemědělská politika je jednou z nejstarších politik v EU. Hlavním nástrojem financování této politiky byl Evropský zemědělský usměrňovací a záruční fond, který byl založen v roce 1962, ale v roce 2007 byl nahrazen Evropským zemědělským záručním fondem a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova. První pokusy o vytvoření zemědělské integrace lze datovat do počátku 50. let. Společná zemědělská politika se dělí na tři etapy:

1. V první etapě byl kladen důraz na propracování postupu vytváření společného zemědělského trhu. Evropské zemědělství se mělo stát konkurenceschopnější.
2. Ve druhé etapě byly Komisí EHS vypracovány a začaly se realizovat hlavní principy SZP. Byla stanovena pravidla pro vytvoření devíti společně organizovaných trhů zemědělských produktů (obilí, vepřového masa, mléka, mléčných výrobků), bylo připraveno a započato sblížování jejich cen. Byl vytvořen Evropský zemědělský usměrňovací a záruční fond (hlavní nástroj financování SZP). Došlo k přijetí obecné zásady preference domácích produktů před zahraničními.
3. Ve třetí etapě byl dokončen úplný volný oběh zemědělských produktů uvnitř EHS a zavedení celní unie vůči třetím zemím. Zde už fungovali společné ceny výrobků. Došlo k zavedení strukturální a sociální politiky v oblasti zemědělství (Lukáš, & Neumann, 2000).

4.1 Principy Společné zemědělské politiky

Společná zemědělská politika je založena na třech základních principech, a to princip jednotného vnitřního trhu, princip komunitární preference a princip finanční solidarity.

Princip jednotného společného trhu spočívá v tom, že v rámci EU funguje volný pohyb zemědělských produktů. Společný trh je řízen jednotnými pravidly (jednotná legislativa, stejná možnost uplatnění), využívá společné ceny a ochraňuje domácí výrobky. Mezi základní nástroj patří společné ceny, od nichž se poté odvíjí fungování celého vnitřního trhu (Neumann, 2004).

Princip komunitární preference by měl vycházet z toho, že by mělo docházet k přednostnímu odběru výrobků z členských států EU před výrobky z třetích zemí. Na jedné straně dochází k ochraně vnitřního trhu před levným dovozem schopným konkurovat domácí produkci, na straně druhé dochází k podpoře výrobků určených na export z Evropské unie.

U principu finanční solidarity by se měli všechny členské země podílet rovnoměrně na nákladech SZP. Přitom z rozdílné situace zemědělského sektoru jednotlivých států vyplývá, že některé státy jsou při hrazení nákladů SZP čistými přispěvateli, jiné naopak čistými příjemci prostředků (Lukáš, & Neumann, 2000).

4.2 Cíle Společné zemědělské politiky

Římská smlouva z roku 1957 stanovila pro zemědělství několik základních cílů, které byly potvrzeny i Lisabonskou smlouvou. Konkrétně jde o tyto cíle:

- zvýšení produktivity práce v zemědělství, pomocí technického rozvoje a optimálního využití výrobních faktorů, zejména pracovní síly,
- zajištění životní úrovně zemědělcům zejména zvyšováním individuálních výdělků zemědělců,
- stabilizace zemědělských trhů,
- zajištění plynulého zásobování zemědělských výrobků,
- zajištění dodávek potravin spotřebitelům a zemědělských surovin zpracovatelům za rozumné ceny. (www.eagri.cz)

4.3 Základní informace o Programu rozvoje venkova

Program rozvoje venkova je rozsáhlým dokumentem, proto je důležité se zaměřit na rozčlenění jednotlivých os a jejich obsah. Ve venkovských oblastech žije mnoho obyvatel, ale zemědělskou produkcí se zabývá minimum lidí. Cílem je zamezení stěhování lidí z venkova do měst. Struktura programu rozvoje venkova má 4 osy, které se zaměřují na:

Osa I – zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví

První osa se zaměřuje na podporu konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví a posílení dynamiky podnikání v zemědělské výrobě a v navazujícím potravinářství. Prioritní oblastí je modernizace zemědělských podniků, dále pozemkové úpravy a přidávání hodnoty zemědělským produktům. Osa I navazuje na dřívější OP Zemědělství. Využívá se zejména na investici do lesů, na lesnickou techniku a infrastrukturu a na travnaté porosty.

Osa II – zlepšení životního prostředí a krajiny

Je zaměřena na zlepšování životního prostředí a krajiny. Hlavní prioritou je zvýšení biologické rozmanitosti, zachování a rozvoj zemědělských a lesnických systémů s vysokou přidanou hodnotou a tradičních zemědělských krajin. Podporuje se ochrana vody a půdy a i snižování emisí skleníkových plynů. Dále sem patří péče o krajinu (zatravňování orné půdy, pěstování mezíplodin) a ošetřování travních porostů (louky a pastviny).

Osa III – kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova

Podporuje rozvoj životních podmínek ve venkovských oblastech a diverzifikaci ekonomických aktivit na venkově. Hlavními prioritami jsou tvorba pracovních příležitostí, podpora využívání obnovitelných zdrojů energie zlepšení podmínek kvality života ve venkovských oblastech, včetně vzdělávání a informování hospodářských subjektů a v neposlední řadě ochrana kulturních památek. Řadí se sem podpora tradičních řemesel, výstavba a modernizace bioplynových stanic, kotelen na biomasu či zařízení na výrobu tvarovaných biopaliv, podpora cestovního ruchu nebo občanské vybavení a služby na vesnicích (Fajmon, 2007).

Osa IV - LEADER

Účelem této osy je zlepšení kvality života ve venkovských oblastech, posílení ekonomického potenciálu a zhodnocení přírodního a kulturního dědictví venkova. Principy LEADERU jsou pro rozvoj venkova dobrou metodou, protože vedou

k pozitivním efektům plynoucím ze spojení různých subjektů, které působí ve venkovském prostoru. Tato osa předpokládá existenci místních akčních skupin, kde tato skupina musí realizovat Strategický plán.

4.3.1 Program rozvoje venkova 2007 - 2013

Evropská unie provedla řadu změn, z nichž jedna se dotýká i problematiky zemědělství a rozvoje venkova. Vznikl nový finanční nástroj: Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova. Tento fond poskytuje nezbytnou pomoc pro český venkov. Základním dokumentem pro čerpání finančních prostředků z tohoto fondu je Program rozvoje venkova ČR připravený Ministerstvem zemědělství ČR.

Program rozvoje venkova ČR přispěje k rozvoji venkovského prostoru ČR, zlepšení stavu životního prostředí a snížení negativních vlivů zemědělského hospodaření. Dalším cílem je rozvíjet podnikání ve venkovském prostoru, vytváření nových pracovních míst, snížit míru nezaměstnanosti na venkově.

4.3.2 Program rozvoje venkova 2014 – 2020

Hlavním cílem Programu rozvoje venkova pro období 2014 – 2020 je obnovení, ochrana a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělské produkci prostřednictvím zejména agroenvironmentálních opatření, dále investice pro konkurenceschopnost a inovace zemědělských podniků, dále jsou podporovány mladí lidé, kteří se rozhodnout vstoupit do zemědělství a také se podporuje krajinná infrastruktura.

Dále program podporuje vytváření nových pracovních míst ve venkovském prostoru a snaží se o zvýšení hospodářského rozvoje. Prioritou je také předávání znalostí a inovací formou vzdělávacích aktivit a poradenstvím a spolupráce v oblasti zemědělství a lesnictví. Na obrázku číslo 1 je vidět, že nejvíce finančních prostředků je dáno na ochranu životního prostředí, oproti tomu nejmenší finanční částka je vyčleněna na přenos znalostí, inovace a na spolupráci. V tabulce 1 jsou k vidění rozdíly

v Programu rozvoje venkova ve starém programovém období a v novém programovém období. (www.dotaceeu.cz)

Tabulka 1 : PRV rozdíly

Program rozvoje venkova - rozdíly	
Programové období 2007–2013	Programové období 2014–2020
3 cíle – konvergence, regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost, Evropská územní spolupráce	2 cíle – Evropská územní spolupráce, Investice pro růst a zaměstnanost
7 regionálních operačních programů	7 regionálních operačních programů sloučených do jednoho tzv. Integrovaného regionálního operačního programu
Nový finanční nástroj: Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)	Zůstává stejný finanční nástroj
Patří sem obce	Vypadly obce
100 % dotace na režii	5 % si musejí MAS zafinancovat sami
LEADER podporuje jen PRV	MAS můžou jít do více programů

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 1: Předpokládané alokace finančních prostředků (v % vyjádření) do jednotlivých oblastí (období 2014 – 2020)

Zdroj: strukturalni-fondy.cz; vlastní zpracování

5 Místní akční skupiny

Místní akční skupiny jsou právnické osoby, které jsou založené za účelem podpory a rozvoje venkovského regionu. Jedná se o společenství občanů, neziskových organizací, soukromé podnikatelské sféry a veřejné správy, které spolupracují na rozvoji venkova a zemědělství a také je pro ně snazší, jako skupina, získat finanční podporu z Evropské unie pro svůj region.

Do České republiky dorazila myšlenka MAS až v roce 2001. Toto období se přibližně kryje se vznikem krajů, přípravou a rušení okresních úřadů a zaváděním nové reformy veřejné správy. V roce 2002 započaly první přípravy na vytvoření MAS, ale většinou formou svazků obcí. V roce 2003 vznikají první řídicí výbory, které začínají připravovat tzv. místní rozvojové strategie. V březnu roku 2004 došlo ke spuštění národního programu LEADER ČR (2004–2008) a v roce 2005 je již zaregistrováno 41 MAS. Problémem bylo, že Ministerstvo zemědělství uznávalo pouze MAS podpořené v opatření LEADER+ nebo LEADER ČR. V květnu roku 2006 bylo evidováno již 137 MAS, ale některé z nich nevyvíjeli plnohodnotnou činnost. Její úroveň odpovídala tomu, zda daná MAS získala či nezískala podporu (Čepelka et al., 2015).

V České republice existují tři právní formy, ve kterých jsou místní akční skupiny formálně ustanoveny. Jsou to zapsaný spolek, obecně prospěšná společnost a zapsaný ústav. Nejčastější právní forma MAS je zapsaný spolek.

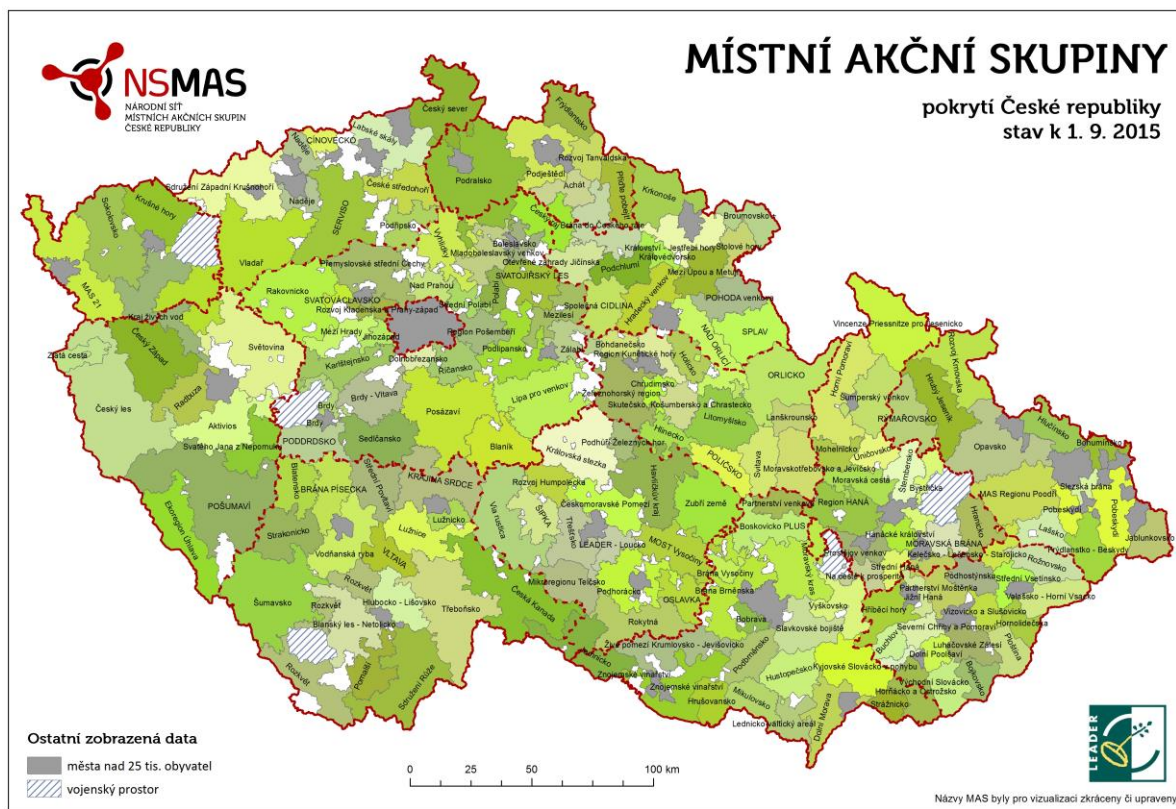
MAS se musí i z něčeho financovat, proto pro svůj chod využívá různé finanční zdroje. Mezi základní metody financování patří členské příspěvky, dotace, bankovní úvěry a sponzorské dary. U členských příspěvků si sama MAS určuje jejich výši a způsob vyplácení, dotace získává z různých zdrojů na realizaci projektů i na samotný chod MAS, bankovní úvěry může MAS získat při realizaci větších projektů a sponzorské dary plynou především ze soukromého sektoru (Slováková et al., 2015).

V Česku existuje Národní síť Místních akčních skupin ČR, která byla založena v dubnu roku 2007. Národní síť je neziskovou organizací. Hlavním cílem je podpora aktivit místních akčních skupin, pomoc při spolupráci na regionální, celostátní i evropské úrovni a přenos zkušeností mezi jednotlivými zástupci. Hlavním posláním NS MAS je především:

- snaha sloučit Místní akční skupiny v České republice podle kritérií, které jsou vydány pro fungování MAS,
- rozvíjet kooperaci s jinými aktéry, kteří mohou být nápomocní venkovu a jeho obyvatelstvu,
- hájit společné zájmy členských MAS ve vztahu k orgánům státu, prosazovat transparentní, rovné a administrativně jednoduché stanovení pravidel pro fungování MAS a k vytváření podmínek pro rozšiřování vlivu a úlohy MAS při administraci dotací z fondů určených k podpoře rozvoje venkova,
- reprezentovat a zastupovat členské MAS v jednáních na národní a mezinárodní úrovni, výměně zkušeností a příkladů dobré praxe,
- propagovat a popularizovat úlohu MAS v komunitně vedeném místním rozvoji, k tomu pořádat a organizovat přednášky, školení a instruktáže k vyšší účinnosti práce pro venkov,
- podílení se na realizaci národních a mezinárodních konferencí, výstav, exkurzí, soutěží, slavností, společenských a kulturních akcí, které podporují udržitelnost a fungování venkova (www.nsmascr.cz).

Na obrázku číslo 2 je vidět územní působnost všech místních akčních skupin v České republice.

Obrázek 2: Územní působnost MAS

Zdroj: nsmas.cz

5.1 Metoda LEADER

Metoda LEADER Evropské unie vznikla už v roce 1991, ale do České republiky se dostala až v roce 2003. Cílem je pomáhat rozvíjet venkovské oblasti, kdy do rozvíjení budou zapojeny místní subjekty. V roce 2004 byl pod záštitou Ministerstva Zemědělství zahájen národní program LEADER ČR, který byl financován ze státního rozpočtu, a LEADER+ financovaný z prostředků EU. Ke vzniku iniciativy LEADER vedly především tyto cíle:

- zmírnění rozdílů v životní úrovni ve městě a na venkově,
- zachování kulturního dědictví na venkově a zamezení pustošení venkova a jeho přírodních zdrojů,
- zamezení odchodu obyvatel z venkova do města,
- přímá podpora venkova z rozpočtu Evropské unie bez výrazných finančních ztrát,
- podporovat venkovské oblasti metodou „zdola-nahoru“ (www.nsmascr.cz).

Metoda LEADER zahrnuje tyto prvky:

- strategie místního rozvoje podle jednotlivých oblastí, určené pro řádně vymezená subregionální venkovská území,
- partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem na místní úrovni,
- přístup zdola spojený s tím, že rozhodovací pravomoc týkající se vypracování a provádění strategií místního rozvoje náleží místním akčním skupinám,
- víceodvětvové navrhování a provádění strategie založené na součinnosti mezi subjekty a projekty z různých odvětví místního hospodářství,
- uplatňování inovačních přístupů,
- provádění projektů spolupráce,
- vytváření sítí místních partnerství (Slováková et al., 2015).

5.2 Mikroregiony

V České republice je evidováno více než 550 mikroregionů neboli svazků obcí, kteří mají určitý společný cíl. Mezi tyto cíle může patřit ochrana životního prostředí, vybudování čistírny odpadních vod, rozvoj cestovního ruchu nebo rozvoj jejich společného území.

Pro mikroregion neexistuje žádná všeobecně uznávaná definice, ale můžeme ho charakterizovat jako územní celek, který je tvořen soustavou venkovských obcí. Mikroregiony jsou vymezeny přírodními, geografickými, historickými souvislostmi a sociálně-ekonomickými vztahy v území (Slováková et al., 2015).

Většina mikroregionů mají právní formu svazku obcí podle zákona o obcích, dále to mohou být zájmová sdružení právnických osob.

Financování mikroregionů probíhá jak z vlastních zdrojů tak i z cizích. Do vlastních zdrojů můžeme zařadit členské příspěvky sdružených obcí. Výše členského příspěvku se odvíjí podle toho, kolik obyvatel je v členské obci. Co se týče cizích zdrojů tak zde převažuje čerpání financí od kraje, který je spojen především s čerpáním v rámci Programů obnovy venkova. Dále mikroregiony čerpají ze státního rozpočtu, z programu LEADER, z rozpočtů obcí a může se jednat i o sponzoring. (Slováková et al., 2015).

5.3 Dobrovolný svazek obcí

Dobrovolný svazek obcí je zájmové sdružení, které sdružuje několik obcí. Obce se sdružují z toho důvodu, aby společně spolupracovali v různých oblastech, například ve školství, sociální péči, zdravotnictví a kultury a dosahovali společných cílů. Tyto svazky vznikají z vlastní iniciativy, nikoliv příkazem nějakého nadřízeného orgánu nebo ze zákona.

Dobrovolný svazek obcí bývá často zaměňován s pojmem mikroregion. Činnosti svazků obcí a MAS se mohou překrývat. Obec může být členem pouze jedné MAS, ale libovolného počtu dobrovolných svazků obcí. V daném regionu by nemělo docházet k tomu, že bude současně aktivní MAS i DSO a budou pořádat podobné aktivity jako je organizování podobných vzdělávacích akcí nebo schůzky s podobnými tématy. Když k tomuto problému dojde, musí nastoupit koordinace, kdy je třeba uvést v soulad

činnost MAS a svazků obcí. Logicky by tuto koordinační roli měla převzít MAS, protože její záběr i finanční možnosti jsou zpravidla v porovnání s dobrovolnými svazky obcí širší (Čepelka et al., 2015).

5.4 Regiony soudržnosti

V České republice jsou dle počtu obyvatel definovány tři hlavní úrovně regionálního členění území: NUTS I, NUTS II, NUTS III. Před vstupem České republiky do Evropské unie byly kraje na odpovídající úrovni NUTS III, avšak kvůli vstupu do EU musela ČR zavést mezi stát a kraje ještě jeden stupeň členění odpovídající úrovni NUTS II: regiony soudržnosti. Je to dáno tím, že podpora z fondů EU v cíli Konvergence a částečně také Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost, je směřována na úroveň NUTS II. V tabulce číslo 2 je Ministerstvem pro místní rozvoj ČR doporučený minimální a maximální počet obyvatel na určení regionů soudržnosti (www.strukturalni-fondy.cz).

Tabulka 2: rozdělení podle NUTS

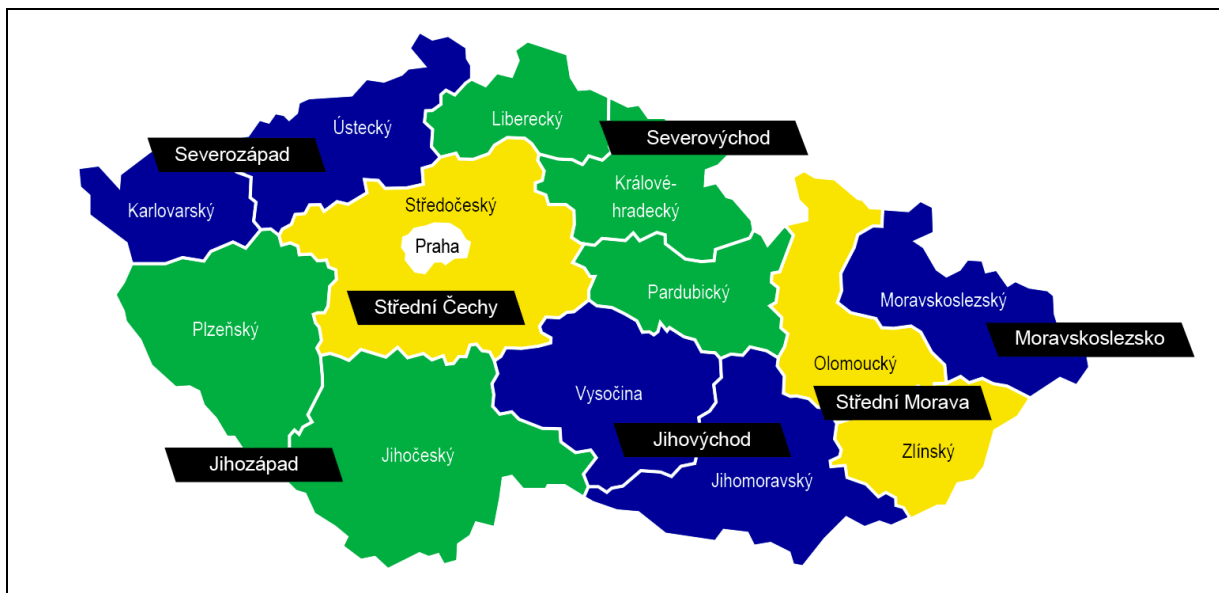
Úroveň	Doporučený minimální počet obyvatel	Doporučený maximální počet obyvatel
NUTS I	3 000 000	7 000 000
NUTS II	800 000	3 000 000
NUTS III	150 000	800 000

Zdroj: strukturalni-fondy.cz; vlastní zpracování

Regiony soudržnosti se skládají z jednoho či více krajů, díky tomu je pro ně snazší získat finanční prostředky z fondů EU. V České republice máme 7 regionů soudržnosti, a to Severozápad, Severovýchod, Jihovýchod, Jihozápad, Střední Čechy, Střední Morava, Moravskoslezsko a hlavní město Praha.

Regiony soudržnosti jsou vedené regionálními radami, do kterých směřuje podpora v rámci cíle Konvergence – pomoc pro méně vyspělé regiony. Na obrázku číslo 3 jsou barevně vyznačeny všechny regiony soudržnosti v České republice.

Obrázek 3: Regiony soudržnosti

Zdroj: strukturalni-fondy.cz

Praha, jako jediná, převyšuje ekonomickými ukazateli ostatní části republiky, tudíž nemůže čerpat finanční prostředky z cíle Konvergence. Je oprávněna čerpat z cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost.

5.5 Programy k podpoře regionálního rozvoje

Tyto programy jsou spolufinancovány ze strukturálních a investičních fondů Evropské unie. Programů k podpoře regionálního rozvoje je několik a podporují různé činnosti. V rámci nového plánovacího období 2014 – 2020 došlo k několika změnám. Hlavní změnou je sloučení sedmi regionálních operačních programů do jednoho Integrovaného regionálního operačního programu.

5.5.1 Programové období 2007–2013

V tomto programovacím období sleduje regionální politika tři cíle – cíl konvergence, cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a cíl Evropská územní spolupráce. Každý z těchto cílů se zaměřuje na něco jiného.

Z cíle konvergence mohou čerpat pouze regiony, které mají HDP nižší než 75 % průměru EU. V České republice se to týká všech regionů kromě hlavního města Prahy. Cíl konvergence obsahuje sedm regionálních operačních programů - ROP NUTS II Severozápad, ROP NUTS II Moravskoslezsko, ROP NUTS II Jihovýchod, ROP NUTS II Severovýchod, ROP NUTS II Střední Morava, ROP NUTS II Jihozápad a ROP NUTS II Střední Čechy.

Hlavními cíli těchto regionálních operačních programů je zvyšování konkurenceschopnosti regionů, urychlení jejich rozvoje a zvýšení atraktivity regionů pro investory. Každý z těchto programů má svou vlastní Regionální radu, která řídí daný region.

Dále cíl Konvergence obsahuje sedm tematických operačních programů – OP Doprava, OP Životní prostředí, OP Podnikání a inovace, OP Výzkum a vývoj pro inovace, OP Lidské zdroje a zaměstnanost, OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, Integrovaný operační program a OP Technická pomoc. Tyto programy jsou spolufinancovány z Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a z Kohezního fondu.

Z cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost mohou čerpat jen ty regiony, jejichž HDP je vyšší než 75% průměru HDP. V České republice do tohoto cíle spadá pouze hlavní město Praha. Tento cíl obsahuje pouze dva operační programy, a to OP Praha konkurenceschopnost a OP Praha – adaptabilita. První program je spolufinancován z Evropského fondu regionálního rozvoje a hlavním cílem je zvýšení konkurenceschopnosti Prahy, zkvalitnění městského prostředí a zlepšení dopravní infrastruktury a telekomunikačních služeb. Druhý program je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a jeho cílem je podpora vstupu na trh práce, posílení výkonnosti lidských zdrojů a technická pomoc (www.strukturalni-fondy.cz).

Posledním cílem je Evropská územní spolupráce. Spadá sem celkově devět operačních programů. Jsou to INTERACT II, EPSON II, OP Mezinárodní spolupráce, OP Nadnárodní spolupráce, OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko, OP

Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko, OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko, OP Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko a OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko. Programy jsou financovány z Evropského fondu regionálního rozvoje. Operační programy přeshraniční spolupráce se týkají vždy hraničních regionů NUTS III sousedících s regiony v jiném členském státu (www.strukturalni-fondy.cz).

5.5.2 Programové období 2014 – 2020

V novém programovacím období nastaly určité změny. Změny nastaly v rozšíření počtu zapojených fondů, snížení počtu programů (snížení počtu tematických operačních programů a ustavení jednoho Integrovaného regionálního operačního programu na místo původních sedmi ROPů) a rozšířené fungování monitorovacího systému – zjednodušení administrativy.

V programovém období 2014–2020 bude možno čerpat v rámci národních operačních programů, programů přeshraniční spolupráce a programů nadnárodní a meziregionální spolupráce.

Programy nadnárodní a meziregionální spolupráce

Cílem nadnárodních a meziregionálních programů spolupráce je hlavně výměna zkušeností v oblasti inovací, dopravní obslužnosti, životního prostředí a zvyšování atraktivity měst a regionů.

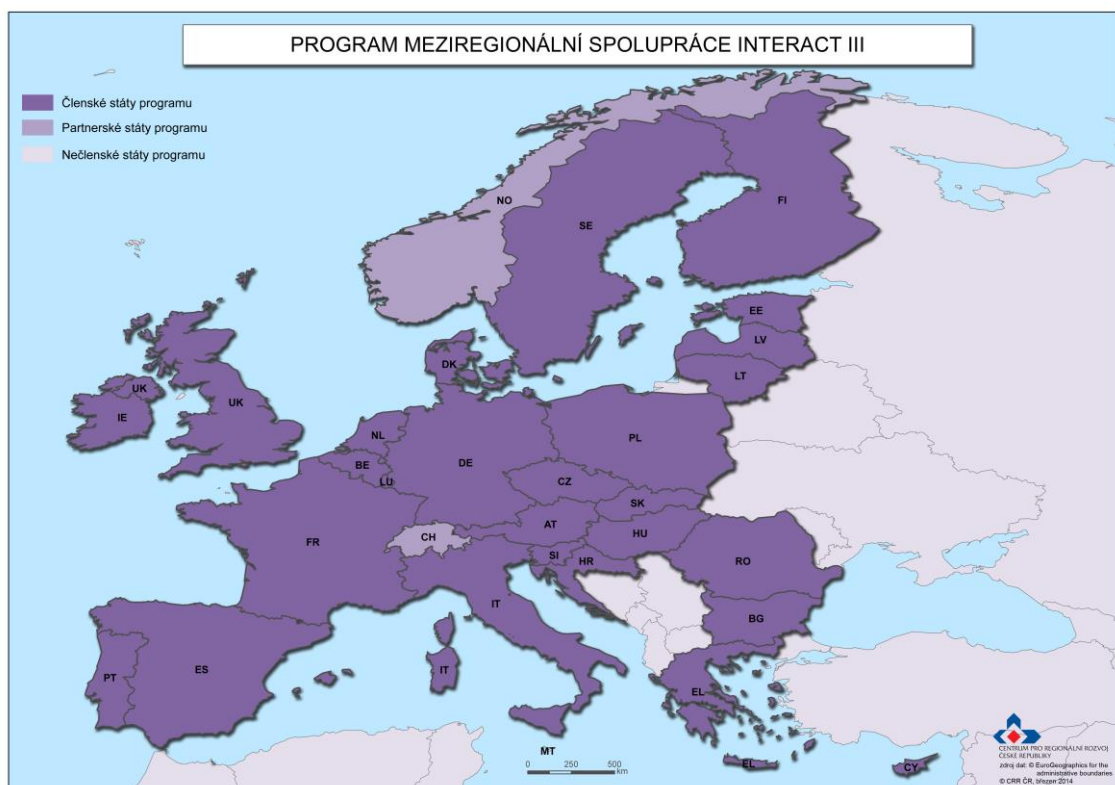
Program ESPON 2020

ESPON znamená Evropská monitorovací síť pro územní rozvoj a soudržnost. Je to výzkumný program, který podporuje územní plánování a regionální rozvoj. Program je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj a mohou ho využívat jak veřejné tak i soukromé subjekty jak z členských států EU, tak i ze 4 partnerských zemí EU (Island, Lichtenštejnsko, Norsko a Švýcarsko), (www.strukturalni-fondy.cz).

Program INTERACT III

Tento program se uskutečňuje za přítomnosti Norska a Švýcarska. Cílem programu je identifikovat, popsat a rozšířit přístupy vedoucí k správnému řízení programů Evropské územní spolupráce (EÚS), neboť vzájemná kooperace institucí členských států těchto programů je mimořádně složitá. Ve své podstatě se program INTERACT považuje za servisní program. Na obrázku číslo 4 jsou zobrazeny státy, které jsou členy programu.

Obrázek 4: Program meziregionální spolupráce INTERACT III

Zdroj: strukturalni-fondy.cz

Program URBACT III

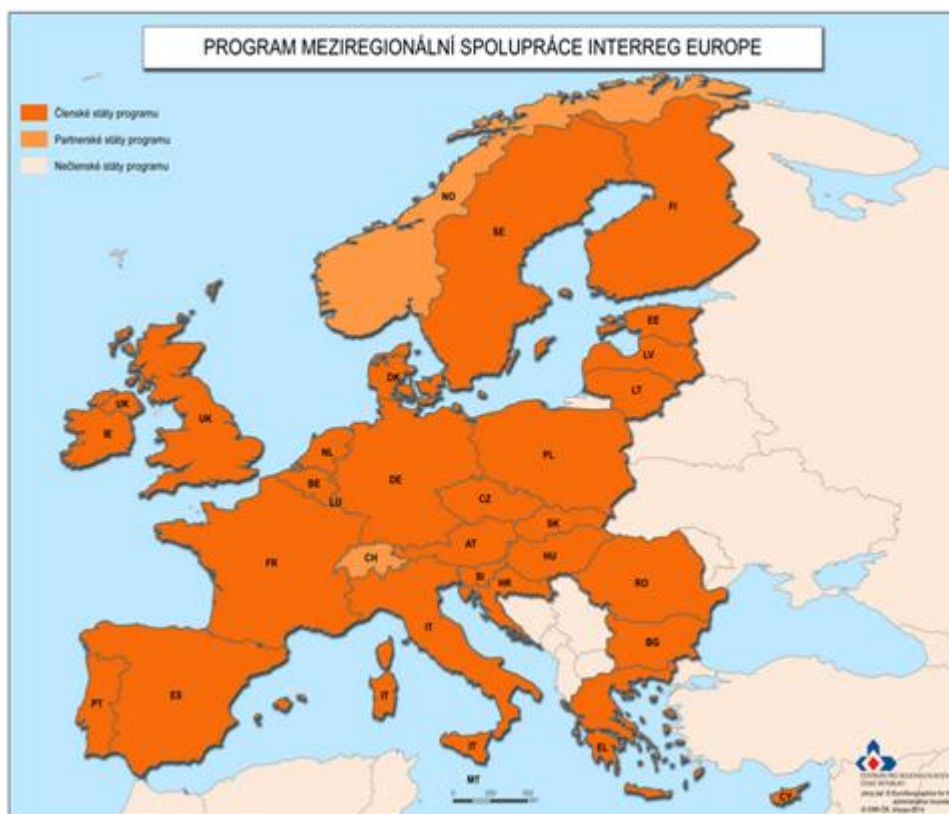
Tento program navazuje na již skončené programy URBACT I a URBACT II. Program nabízí možnost městům posílit kvalitu strategického řízení a kromě toho se zaměřuje i na podporu výměny zkušeností mezi evropskými městy. Program zahrnuje 3 cíle – tvorba mezinárodních sítí, rozvoj schopností aktérů zapojených do rozvoje měst a uplatnění a šíření znalostí o tvorbě a implementaci strategií udržitelného rozvoje měst

na místní, regionální i národní úrovni. Do programového území spadá všech 28 států EU plus Norsko a Švýcarsko (www.crr.cz)

Program INTERREG EUROPE

Program navazuje na program INTERREG IVC z programového období 2007–2013. Tento program je určený všem státům Evropské unie a dále je přidruženo Švýcarsko a Norsko. Program INTERREG EUROPE je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Cílem programu je zajištění výměny zkušeností a inovací veřejným orgánům. Do projektu se mohou zapojit veřejné orgány, veřejnoprávní instituce a soukromé neziskové subjekty. Na obrázku číslo 5 jsou zobrazeny státy, které jsou členy programu.

Obrázek 5: Program meziregionální spolupráce INTERREG EUROPE

Zdroj: crr.cz

Program INTERREG DANUBE

I v tomto programu se Česká republika angažuje, spolu s Rakouskem, Bosnou a Hercegovinou, Bulharskem, Chorvatskem, Německem (Bavorsko, Bádensko-Württembersko), Maďarskem, Moldavskem, Černou Horou, Rumunskem, Srbskem, Slovenskem, Slovinskem a Ukrajinou. Do projektů jsou zapojeni jak subjekty z veřejného sektoru tak i ze soukromého sektoru. INTERREG DANUBE je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Na obrázku číslo 6 jsou zobrazeny státy, které jsou členy programu.

Obrázek 6: Program nadnárodní spolupráce INTERREG DANUBE

Zdroj: *crr.cz*

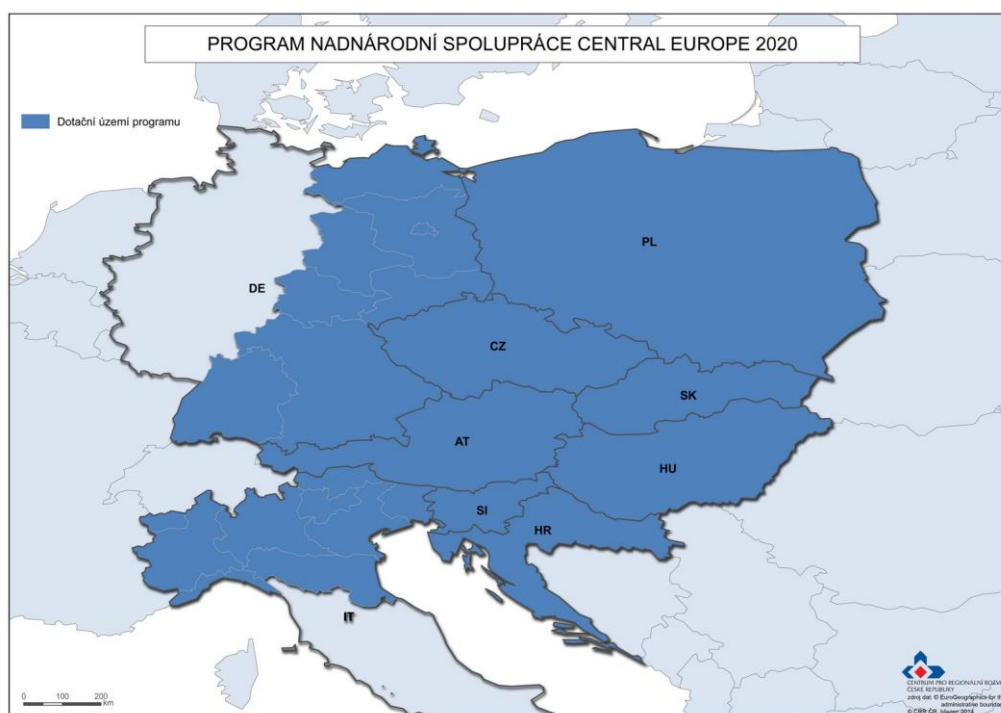
Program INTERREG CENTRAL EUROPE

Program INTERREG CENTRAL EUROPE je zaměřen na státy střední Evropy. Program je realizován na území celé České republiky, Rakouska, Maďarska, Polska, Slovenska, Slovinska, Chorvatska a ve vybraných regionech Německa a Itálie.

Hlavními cíli projektu je zlepšit dopravní propojení mezi státy střední Evropy, zvýšení konkurenceschopnosti střední Evropy a spolupráce v oblasti přírodních a kulturních zdrojů pro udržitelný růst ve střední Evropě.

Do projektu se mohou zapojit subjekty z veřejného sektoru i ze sektoru soukromého. Na obrázku číslo 7 jsou zobrazeny státy, které jsou členy programu.

Obrázek 7: Program nadnárodní spolupráce INTERREG CENTRAL EUROPE

Zdroj: projekty.rect.muni.cz

Národní operační programy

V novém programovacím období 2014 - 2020 je 10 národních operačních programů. Jsou to OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, OP Výzkum, vývoj a vzdělávání, OP Zaměstnanost, OP Doprava, OP Životní prostředí, Integrovaný

regionální operační program, OP Praha - pól růstu ČR, OP Technická pomoc, OP Rybářství 2014-2020 a Program rozvoje venkova (www.nsmascr.cz)

Integrovaný regionální operační program

Tento program má za cíl zlepšovat daný region v oblasti dopravní infrastruktury, zlepšení veřejných služeb (vybavenost, opravy památek) a veřejné správy a zajištění udržitelného rozvoje v obcích, městech a regionech. Integrovaný regionální operační program vychází z původních sedmi regionálních operačních programů a částečně také z integrovaného operačního programu z období 2007 – 2013 (strukturalni-fondy.cz).

Programy přeshraniční spolupráce

Tyto programy jsou určené pro regiony v jiném státě, které sousedí s regiony v České republice. Mezi hlavní cíle těchto programů patří výstavba dopravní infrastruktury, stavba cyklistických stezek, turistických stezek a stezek lyžařských a spolupráce na kulturních a volnočasových aktivitách. Operační program Přeshraniční spolupráce Česká republika – Polsko 2014–2020 je zaměřen na regionální a místní projekty s přeshraničním významem. Projekty jsou posuzovány z hlediska pozitivního dopadu na české a polské příhraničí. Operační program Přeshraniční spolupráce Česká republika – Rakousko 2014–2020 si klade za hlavní cíle posílení výzkumu, technologického rozvoje, inovací, rozvoj lidských zdrojů, zachování a ochrana přírodního kulturního dědictví. U operačního programu Přeshraniční spolupráce Česká republika – Slovensko 2014–2020 je to podobné jako u OP Přeshraniční spolupráce Česká republika – Polsko. Vybírají se jen ty projekty, které mají pozitivní dopad na sousedící regiony České republiky a regionů na Slovensku. Operační program Přeshraniční spolupráce Česká republika – Bavorsko 2014–2020 se zabývá výzkumem, technologickým rozvojem, inovacemi, ochranou životního prostředí a investicemi do vzdělávání.

6 Metodika

Práce je členěna na teoretickou a praktickou část. Pro teoretickou část byla použita metoda analýzy a syntézy dokumentů, domácích i zahraničních zdrojů. Teoretická část je zaměřena především na studium literárních pramenů. Jsou vysvětleny základní pojmy, které se týkají jednotlivých regionů, aktérů regionálního rozvoje a samotného rozvoje. Dále je vysvětlena regionální politika jak v České republice, tak i v Evropské Unii a jaké jsou principy regionální politiky EU a z čeho je regionální politika financována. U Společné zemědělské politiky jsou definovány její principy a cíle, je obecně popsán dokument Program rozvoje venkova a jaké jsou rozdíly v Programu rozvoje venkova ve starém plánovacím období a v novém plánovacím období. Poslední částí je analýza místní akční skupiny, jak funguje metoda LEADER a jaké existují další formy spolupráce obcí, jako jsou mikroregiony a svazky obcí. V neposlední řadě jsou vysvětleny programy k podpoře regionálního rozvoje a to jak ve starém plánovacím období tak i v novém.

Praktická část byla vytvořena na základě řízených rozhovorů, které probíhali se zástupci vybraných místních akčních skupin, dále byly informace získávány ze Strategie komunitně vedeného místního rozvoje a z různých prospektů a tištěných podkladů. V praktické části je provedena komparace se specifikací na zhodnocení a popsání zrealizovaných projektů, resp. jejich přínosů pro řešené regiony. Dále jsou vyhodnoceny obě dvě místní akční skupiny na základě vybraných kritérií (investice do dopravní infrastruktury, Investice do kulturních akcí, oprav, výstavby, přeshraniční spolupráce, rozvoj cestovního ruchu, posílení zaměstnanosti, investice do zdraví a investice do vzdělání), která byla doporučena místní akční skupinou. Ke kritériím je přiřazeno bodové hodnocení jedna nebo pět. Bod jedna znamená, že se daná MAS ve vybraném kritériu vůbec neangažovala, anebo jen minimálně a bod pět znamená, že se realizovala intenzivně. Poté jsou body za jednotlivá kritéria sečteny a na tomto základě je vyhodnoceno fungování jednotlivých MAS.

7 Praktická část

Praktická část hodnotí místní akční skupiny LAG Strakonicko a Blanský les z pohledu zrealizovaných projektů a jak tyto projekty pomohli rozvoji daného regionu. Dále jsou jednotlivé místní akční skupiny hodnoceny v různých oblastech přispívající k regionálnímu rozvoji, ve kterých se angažovali.

7.1 Místní akční skupina LAG STRAKONICKO

Tato místní akční skupina vznikla již v roce 2004 jako vyústění dlouhodobé spolupráce čtyř svazků obcí: Svazek obcí středního Pootaví, Svazek obcí Dolního Pootaví, svazek obcí Strakonicka a Svazek obcí šumavského Podlesí. Obce zapojené do území MAS jsou vidět v tabulce číslo 3.

Tabulka 3: Obce zapojené do území MAS LAG Strakonicko

Svazek obcí středního Pootaví	Svazek obcí Strakonicka	Svazek obcí dolního Pootaví	Svazek obcí šumavského Podlesí
Droužetice	Drachkov	Cehnice	Čestice
Horní Poříčí	Kraselov	Čejetice	Drážov
Chrástovice	Libětice	Jinín	Dřešín
Kalenice	Mutěnice	Kuřimany	Hoslovice
Katovice	Přední Zborovice	Kváskovice	Němčice
Kladruby	Radošovice	Miloňovice	Němětice
Krejnice	Sousedovice	Nebřehovice	Nihošovice
Krty – Hradec	Strakonice	Osek	Nišovice
Mnichov	Strunkovice n/Vol.	Paračov	Nová Ves
Novosedly		Přešťovice	Přechovice
Pracejovice		Radějovice	Úlehle
Strašice		Rovná	Vacovice
Střelské Hoštice		Řepice	Volyně
Štěchovice		Skály	Zahorčice
Únice		Slaník	
Volenice		Štěkeň	
Zvotoky		Třešovice	

Zdroj: vlastní zpracování

Místní akční skupina LAG Strakonicko sídlí ve městě Strakonice, které se nachází v Jihočeském kraji, asi 50 km severozápadně od Českých Budějovic. Město Strakonice není nijak veliké, počet obyvatel je něco okolo 23 000. Nachází se na soutoku řek Otavy a Volyňky. Ve Strakonících se najde mnoho památek – Strakonický hrad, barokní mariánský sloup, židovský hřbitov, kostel sv. Markéty a mnoho dalších. Strakonice mají tři partnerská města, jsou to Bad Salzungen v Německu, Calderdale ve Velké Británii a Lengnau ve Švýcarsku.

Město se nachází v blízkosti státních hranic a díky tomu může místní akční skupina vstupovat do mezinárodních projektů v nejrůznějších oblastech spolupráce a partnerství v rámci EU. Obce, které jsou zapojené v území MAS, jsou převážně malé, do 500 obyvatel a proto tyto obce vytváří předpoklady pro rozvoj zemědělství a lesnictví, ale i venkovského cestovního ruchu.

MAS LAG Strakonicko se rozkládá na území 45 776 Ha s počtem obyvatel okolo 41 500. Na území této místní akční skupiny jsou dvě města (12 % rozlohy území) a 55 obcí (88 % rozlohy území).

MAS LAG Strakonicko má za sebou již několik let velmi úspěšné činnosti, jejímž výsledkem je například: zřízení Muzea řeky Otavy a voroplavby ve Střelských Hošticích, vybudování kryté jízdrny v Hoslovicích, založení lesní školky v Ohrazenicích, komplexní úprava venkovního parteru zámku v Česticích a oprava kaplí v Dřešíně a v Dřešínku. Tyto projekty zvýšily kvalitu života v regionu.

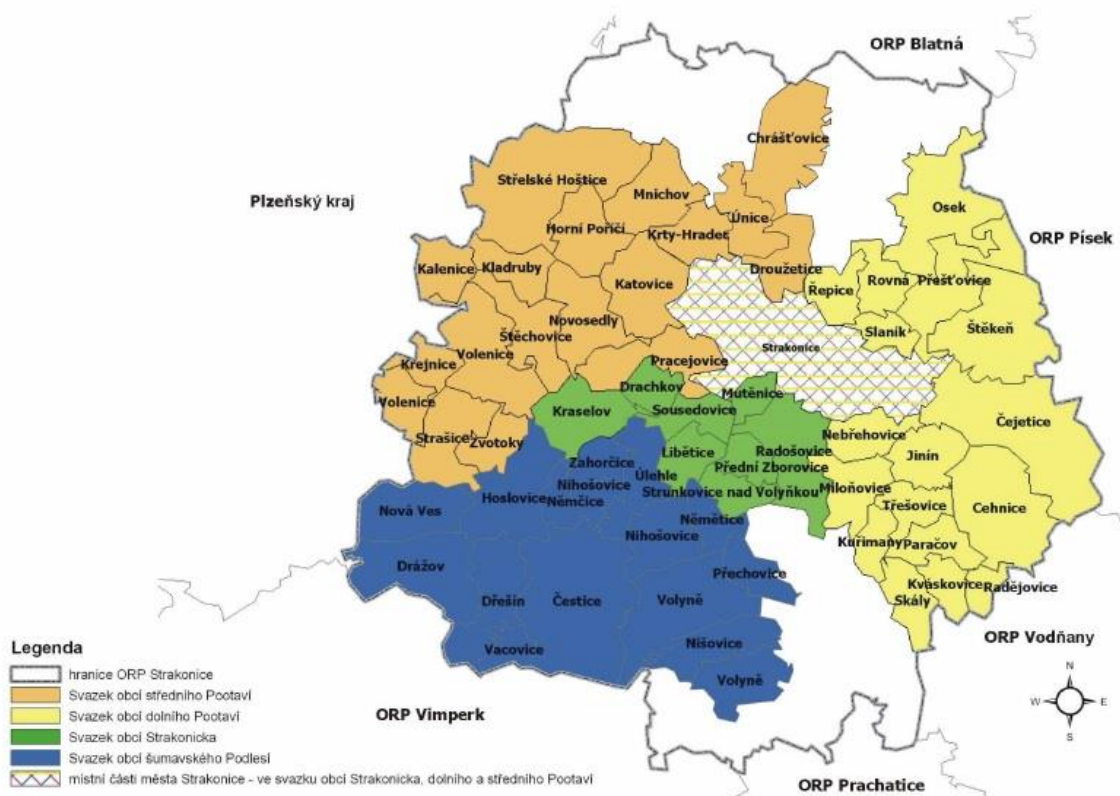
Zkvalitňování života na venkově je jednou z priorit, které si MAS LAG Strakonicko stanovila v rámci integrované strategie. Další priority jsou podpora rozvoje zemědělství a lesnictví a podpora podnikání na venkově. Tato místní akční skupina je zapojena v několika organizacích:

- národní síť místních akčních skupin – člen s pořadovým číslem 1,
- asociace regionálních značek,
- národní observatoř venkova – kontaktní místo pro Jihočeský kraj,
- jihočeská síť místních akčních skupin,
- jihočeská observatoř venkova,
- spolek pro obnovu venkova – jihočeská sekce,

- Místní agenda 21.

Na obrázku číslo 8 je zobrazeno celkové území, které zaujímá MAS LAG Strakonicko.

Obrázek 8: Území MAS LAG Strakonicko

Zdroj: strakonicko.net

7.2 Projekty zrealizované v rámci MAS LAG Strakonicko

Prácheňsko všemi smysly

Cílem tohoto projektu je přispět k obnově významu historického Prácheňska a přispět k rozvoji turistického ruchu na území všech partnerských MAS. Hlavním cílem bylo položení základů k vytvoření turistické destinace Prácheňsko. Co se týče rozpočtu projektu tak celkové náklady činily 2 714 000 Kč, z toho výše dotace byla 2 156 512 Kč.

K tomuto projektu se připojila MAS Pošumaví a díky tomu došlo k významnému rozšíření území projektu. Na území MAS Pošumaví leží starobylá Prácheň, která dala historickému Prácheňsku své jméno. Připojením partnerské MAS došlo k rozšíření území působnosti projektu na téměř 3500 km² a počet obyvatel převyšuje číslo 183 000. V projektu bylo zachyceno vnímání Prácheňského kraje všemi smysly – zrakem, sluchem, čichem, hmatem a chutí. Díky tomuto byly zhotoveny dvě vyhlídky, bylo uspořádáno vystoupení regionálních hudebních souborů, byla sestavena brožura s místními recepty, tajemnými pověstmi a zpěvník místních lidových písní. Akce s prezentací místních výrobků oceněných značkou Prácheňsko regionální produkt. Pro vytváření brožur byly náměty a podklady získávány za pomoci dětí ve školkách a místních obyvatel.

Tento projekt má několik výstupů:

- mobilní výstavní systém k prezentaci Prácheňska,
- 20 infomap,
- 1 mobilní podium,
- 2 turistické vyhlídky s posezením,
- 1 odborný seminář,
- 5 setkání s veřejností,
- vystoupení folklorních souborů,
- 2 propagační akce,
- 1 exkurze do MAS Partnera,

- studie rozvoje CR Prácheňska,
- vytvoření webového portálu k propagaci Prácheňska jako oblasti cestovního ruchu,
- rrožury – Jak chutná Prácheňsko, Prácheňsko magické, Prácheňsko v lidové písni.

Do přidané hodnoty tohoto projektu patří obnovení pojmu Prácheňsko, přiblížení historie a významu tohoto území pro současnost, rozvoj lidského potenciálu pro využití ve zviditelnění této části jižních Čech a rozvoj turistiky.

Prácheňsko – regionální produkt

Značka Prácheňsko regionální produkt vznikla v rámci projektu ‚Zavedení regionální značky Prácheňsko‘ jako výsledek spolupráce pěti místních akčních skupin působících na území Blatenska, Písecka, Strakonicka a Vodňanska. Uvedené MAS společně pokrývají větší část historicky významného a rozsáhlého Prácheňska. A právě oživení pojmu Prácheňska jako významného územního celku české minulosti s výrazným přesahem do současného vnímání tohoto území je i jedním z cílů výše uvedeného projektu.

S historií Prácheňska je nedílně spojena i historie tradičních řemesel, která představovala nejen zdroj obživy, ale i ztělesnění tradic regionu, odrážela radosti i strasti života lidí na Prácheňsku. Na tuto tradici dnes navazují další výrobci a řemeslníci, kteří mnohdy doslova ze země zvedli odkaz našich předků, aby jej předali dalším generacím.

Značka je marketingovým nástrojem pro certifikované výrobce, na druhou stranu pomáhá i ke zviditelnění regionu Prácheňska.

Výrobky, které získají oprávnění k užívání této značky, musí splnit řadu certifikačních kritérií. Ta nejvýznamnější jsou kvalita a původ na území regionu. Výrobci, vybraní certifikační komisí, jsou oprávněni označovat svoje produkty visačkou s logem značky a získávají i možnost další propagace svých výrobků.

Zákazník má při koupi certifikovaného výrobku jistotu, že si kupuje originální výrobek, kde značka garantuje jeho kvalitu, ekologickou šetrnost a původ.

Výrobky, které mohou používat označení regionální produkt, je mnoho. Jsou to například:

- březová košťata,
- řezbářské výrobky a dřevěné šperky,
- Zlivický chléb,
- jihočeský dekorační perník,
- fotografie Prácheňska,
- cukrářské ozdoby na hnětýnky,
- sedlická krajka,
- čížovská uzenina,
- Štěkeňské koláčky,
- kovářské podkůvky.

Tuto značku můžou ale také využívat výrobci a provozovatelé ubytovacích a stravovacích zařízení z území Blatenska, Písecka, Strakonicka a Vodňanska. Pomáhá jim to s propagací jejich produkce a poskytovaných služeb, zvyšuje prestiž certifikovaných výrobků a stravovacích a ubytovacích zařízení. Mezi ně patří:

- penzion Pávů vila,
- rekreační zařízení Nová louka,
- hospoda ‚Na statku‘,
- penzion Mlýn Kostřata,
- restaurace Hradní sklípek,
- apartmán U Čarků.

Zvyky a tradice na obou stranách hranice

V tomto projektu figuruje několik místních akčních skupin a jsou to: MAS Vodňanská ryba, MAS LAG Strakonicko, MAS Rozkvět zahrady jižních Čech, MAS Blanský les – Netolicko, MAS Česká Kanada a MAS Vršatec – partner ze Slovenska.

Projekt byl zrealizován v rámci osy IV., opatření IV.2.1. – realizace projektů mezinárodní spolupráce. Je zaměřen na zvýšení soudržnosti obyvatel, přispění k zachování tradic, upevnění lokální identity a mezilidských vztahů, posilování uplatňování principů Leader. Celkové výdaje projektů vyšly na 5 944 100 Kč.

Hlavním cílem projektu spolupráce je ochrana společného kulturního bohatství, uchovávaní a rozvíjení českých i slovenských lidových zvyků, tradic a národních kulturních hodnot, zejména v oblastech řemeslné výroby, lidové hudby, tance a zábavy a výměna zkušeností partnerských MAS v oblasti udržitelného rozvoje venkova s přihlédnutím ke specifickým partnerských regionů.

Dalším cílem bylo podpořit spolupráci v rámci partnerských MAS, inovace, získávání potřebných dovedností, výměna a přenos zkušeností z oblasti udržitelného rozvoje venkovských oblastí.

Další cíle podniku:

- aktivně rozvíjet dispozice venkovských regionů MAS a zvyšovat užitek, který regiony přirozeně skýtají (tzv. udržitelný rozvoj),
- získat od spolupracujících MAS nové informace, přenést dobré myšlenky i dobré zkušenosti,
- výrazně stimulovat mezinárodní spolupráci a rozvoj, zvyšovat přátelství mezi národy,
- podporovat inovativní přístupy, neotřela řešení, sdílení dovedností a dobré praxe,
- využívat synergických efektů doposud individuálně realizovaných projektů,
- posilování mezinárodní spolupráce a součinnosti při plánování a přípravě projektů, aktivní uplatňování principů LEADER v praxi,
- zvyšovat kvalitu života obyvatel regionu spolupráce a zvyšování jeho atraktivity,
- podpora místních aktivit (podpora výrobců regionálních výrobků, mezilidské vztahy) a celkové aktivity regionů spolupráce.

Do přidané hodnoty projektu se řadí zvýšený zájem o členství ve folklorních souborech, vyšší počet těch, kteří se zajímají o lidové tradice, vytváření nových zájmových skupin, které pomáhají udržet a posilovat soudržnost obyvatel na venkově a udržování identity obyvatel ve venkovských oblastech.

Venkovská tržnice II.

Projekt Venkovská tržnice má několik partnerů, a to:

Partneři projektu NUTS II Jihozápad:

- KMAS: Občanské sdružení MAS Krajina Srdce
- PMAS: Místní akční skupina Sdružení Růže, občanské sdružení
- Místní akční skupina LAG Strakonicko, o. s.

Ostatní partneři:

- PMAS: Místní akční skupina Jemnicko, o. p. s.
- Lípa pro venkov, o. s.
- MAS Podlipansko, o. p. s.

Projekt má několik cílů – vybudování sítě informačních center zaměřených na podporu vzniku a rozvoje akcí v daných venkovských oblastech, vytvoření vlastního informačního systému schopného komunikace uvnitř i mezi MAS a zlepšením informovanosti přispět k většímu zapojování obyvatel do života na venkově jak společenského tak ekonomického.

Předmětem tohoto projektu bylo vytvoření informačního systému, který bude sloužit pro posílení společenského života a ekonomiky území zapojených MAS. KMAS již na svém území realizovala podobný projekt po vzoru partnerů z Finska a svoje zkušenosti a nové nápady mohla přenést za pomoci partnerů do dalších území se stejným cílem, tedy oživení ekonomiky a akceschopnosti každého zapojeného území s možným přesahem i mimo něj.

V průběhu realizace projektu vzniklo šest informačních center vybavených identickým IT systémem (PC + příslušenství). V terénu byl tento doplněn o vitríny, které se využívají k informování těch, kteří nemohou nebo neumí pracovat s internetem.

Do domácností byly distribuovány Katalogy podnikatelů a neziskových organizací působících na území jednotlivých partnerských MAS jako doplněk internetového informačního systému. Vkládáním informací do jednotlivých sekcí systému samotnými uživateli nebo pomocí pracovníků MAS vzniká na jednom místě intenzivní výměna informací ze všech regionů partnerských MAS. Pomocí sekcí Akce, Aktuality, Bazar, Katalog podporuje projekt lepší využití a rozvoj lidských, sociálních a hospodářských zdrojů z území zapojených MAS.

Portál venkovské tržnice lze dále rozšiřovat na ostatní venkovská území. Může se stále zkvalitňovat a rozvíjet. Ukázalo se, že podporuje nejen podnikání, ale i spolkovou činnost a kulturu. Významně napomáhá vzniku nových kontaktů mezi venkovskými obyvateli a tím zakládá příležitost pro jejich budoucí spolupráci při zkvalitňování života na venkově ještě řadu let po realizaci projektu. Venkovská tržnice se již rozšířila o dalších šest území projektem Venkovská tržnice III (realizace 2011–2013), kde MAS Strakonicko byla partnerem bez finančního příspěvku.

Celkové náklady na tento projekt činí 3 828 912,- Kč a výše poskytnuté dotace je 3 752 333,-Kč. V tabulce číslo 4 je celkové shrnutí všech projektů, které daná MAS podala a jaké jsou jejich celkové náklady a výše poskytnuté dotace.

Tabulka 4: Celkové shrnutí projektů MAS LAG Strakonicko

Název projektu	Celkové náklady	Výše poskytnuté dotace
Prácheňsko všemi smysly	2 714 000 Kč	2 156 512 Kč
Prácheňsko – regionální produkt	4 157 400 Kč	3 989 085 Kč
Zvyky a tradice na obou stranách hranice	5 944 100 Kč	-
Venkovská tržnice	3 828 912 Kč	3 752 333 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Zahraníční spolupráce MAS LAG Strakonicko

Místní akční skupina LAG Strakonicko a Svazek obcí středního Pootaví v roce 2006 založili společně Impulscentrum, které místní akční skupina provozuje a díky tomu přispívá k navazování přeshraniční spolupráce i partnerských vztahů mezi subjekty jak v ČR, tak v zahraničí. MAS LAG Strakonicko se dříve angažovala v zahraniční spolupráci, ale v posledních letech se na zahraniční spolupráci nepodílí.

V roce 2008 byla podepsána smlouva o spolupráci v oblasti vzdělávání, kultury a agroturistiky s LEADER regionem Mühlviertler Alm (Horní Rakousko).

V roce 2009 se partneři z regionu Mühlviertler Alm rozhodli navštívit MAS LAG Strakonicko. Návštěva začala v prostorách, kde MAS sídlí a byly zde připraveny ukázky lidové umělecké tvorby a prezentace agroturistických farem z tohoto regionu (penzion a ranč U Starýho kance Hoslovice a Farma Cihelna Volenice).

Během dne hosté též navštívili dva realizované projekty z LEADERu ČR – lesní školku v Ohrazenicích a muzeum řeky Otavy a voroplavby ve Střelských Hošticích. Dále byla naplánovaná prohlídka strakonického hradu a jeho nejbližší okolí, zámek ve Štěkni a pamětním pokojem Karla Klostermanna a také navštívili základní školu v Katovicích. Region LAG Strakonicko představili členové a partneři MAS osobně. Během této návštěvy se ukázalo, že by byla možná další přeshraniční spolupráce pomocí Interreg nebo LEADERu.

Virtuální univerzita třetího věku

Místní akční skupina LAG Strakonicko, o. s., zahájila v roce 2014 spolu s Provozně ekonomickou fakultou České zemědělské univerzity v Praze výuku Virtuální univerzity třetího věku s konzultačním střediskem v Katovicích. V únoru 2014 se nově připojilo konzultační středisko přímo ve Strakonících.

Virtuální univerzita třetího věku (VU3V) je společenská aktivita univerzit, kteří se starají o výuku seniorů, kteří se chtějí začít vzdělávat. Cílem tohoto projektu je zpřístupnit vzdělání těm uchazečům, kteří se z některých důvodů nemohou účastnit denního studia na vysokých školách a univerzitách. Senioři, kteří dochází do konzultačního střediska v obci Katovice, se v zimním semestru 2013/2014 začali seznamovat s úvodním kurzem Astronomie. (www.strakonicko.net)

7.3 Místní akční skupina Blanský Les

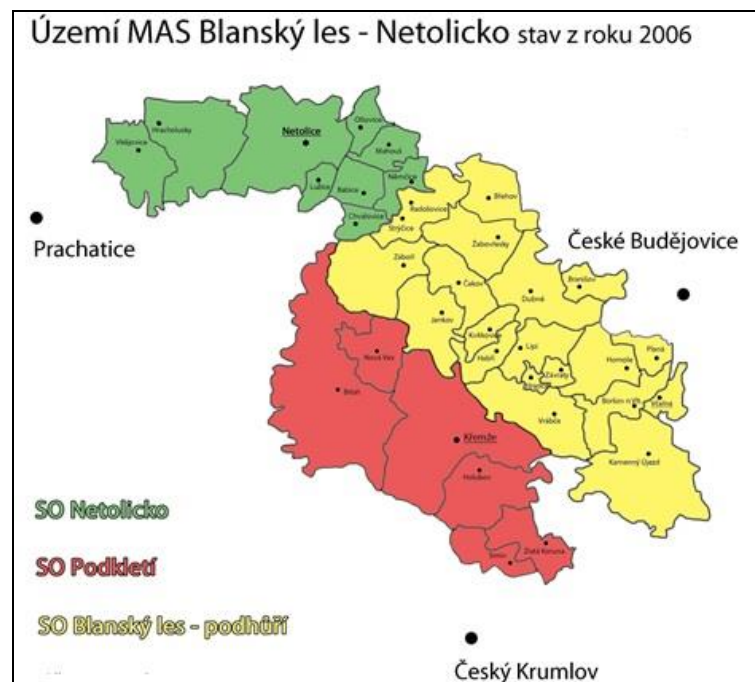
Místní akční skupina Blanský Les vznikla v prosinci roku 2004 jako obecně prospěšná společnost. Prvotním impulsem pro její vznik byla potřeba vzniku aktivního partnerství měst a obcí, neziskových organizací, podnikatelských subjektů a občanů v otázkách dalšího rozvoje venkova a především daného území. Území MAS Blanský les se nachází v Jihočeském kraji, v těsném kontaktu s Šumavou a působí ve třech jihočeských svazcích obcí, a to Blanský les – podhůří, Netolicko, Podkletí a samostatné obce Chlumeč a Litvínovice. Dominantní část regionu MAS tvoří Chráněná krajinná oblast Blanský les. Dalšími členy MAS jsou také podnikatelské subjekty a nestátní neziskové organizace. Rozloha MAS je cca 495,17 km². V roce 2004 bylo na území MAS 35 obcí, dnes tvoří území MAS 41 obcí a jejich katastrů.

Členové podnikatelských subjektů jsou Jihočeská hospodářská komora, Zemědělská společnost Dubné a.s., Autocamp Podroužek - TJ Netolice a.s., Kuta a.s., Zemědělské družstvo Podkletí an Křemže, Zemědělsko-obchodní družstvo se sídlem v Němčicích, Sviták - měření a regulace tepla s. r. o., Farma Chvalšiny s.r.o. a Zemědělské družstvo Skalka Jankov.

Členové spolků a neziskových organizací jsou Archeos o.s., TJ Sokol Křemže, FK Boršov nad Vltavou, Sbor dobrovolných hasičů Žitná, Spolek Netolice 3D a Římskokatolická farnost Netolice.

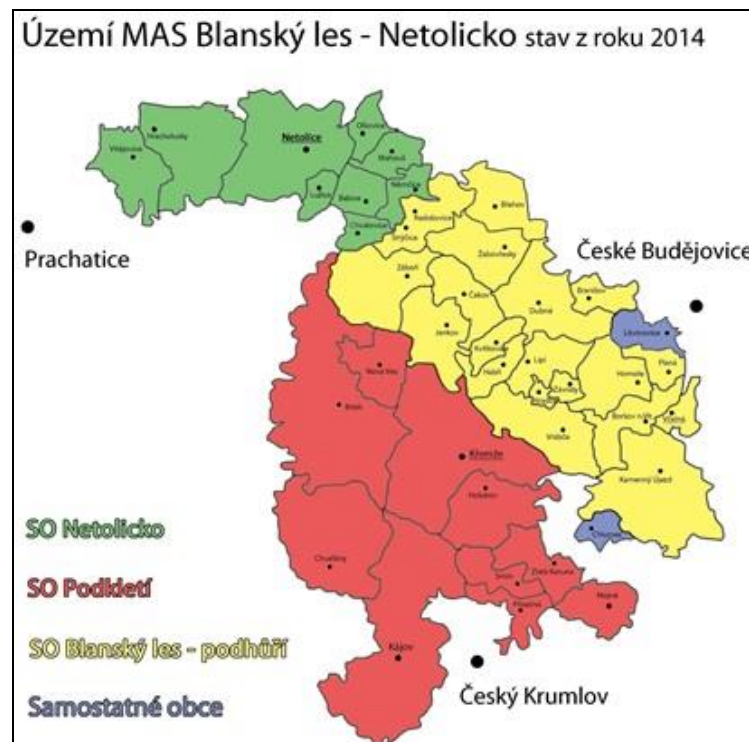
Místní akční skupina Blanský les sídlí ve městě Netolice, asi 25 km severozápadně od Českých Budějovic. Netolice patří mezi nejstarší města na jihu Čech a mají něco málo přes 2 tisíce obyvatel. V Netolicích se nachází mnoho kulturních památek – zámek Kratochvíle, Rožmberský dům, několik kostelů a pivovar. Na obrázcích číslo devět a deset je vidět jak se během osmi let rozšířilo území místní akční skupiny Blanský les.

Obrázek 9: Území MAS Blanský les z roku 2006

Zdroj: Strategie komunitně vedeného místního rozvoje 2014 – 2023

Obrázek 10: Území MAS Blanský les z roku 2014

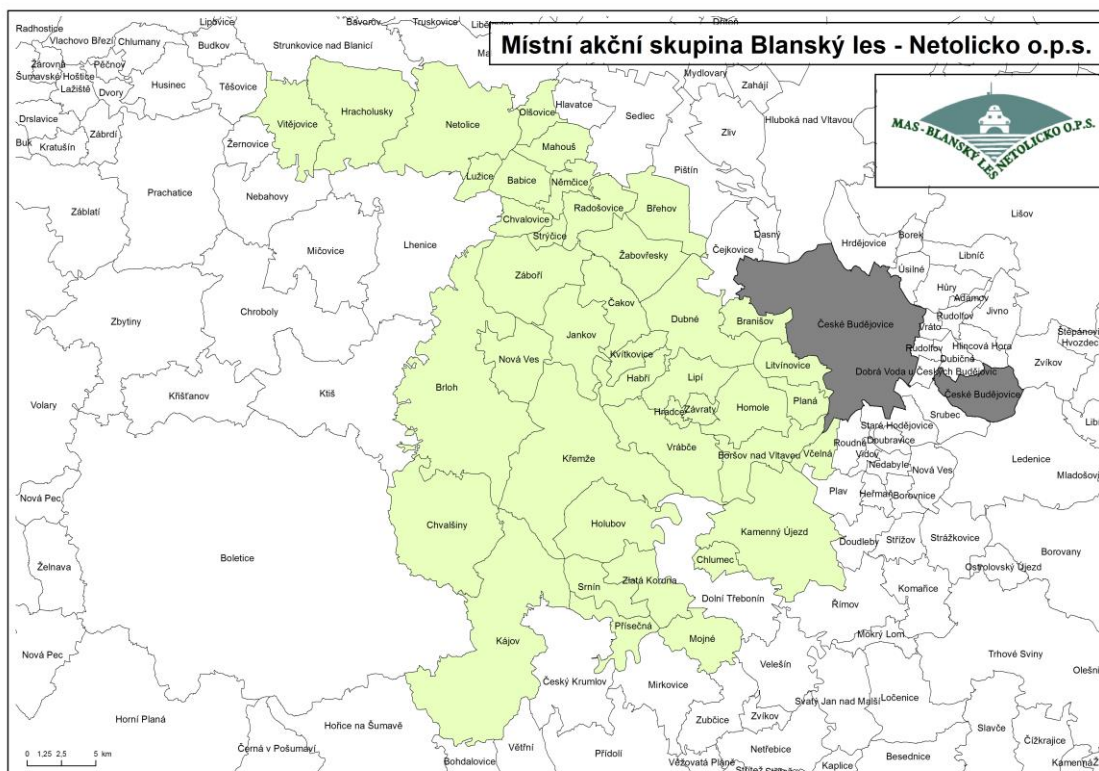
Zdroj: Strategie komunitně vedeného místního rozvoje 2014 – 2023

Tabulka 5: Obce zapojené do území MAS Blanský les

Obce zapojené do území MAS Blanský les			
Svazek obcí Blanský les - podhůří	Svazek obcí Netolicko	Sdružení obcí Podkletí	Další obce
Boršov nad Vltavou	Babice	Brloh	Litvínovice
Branišov	Chvalovice	Holubov	Chlumeč
Břehov	Hracholusky	Chvalšiny	
Čakov	Mahouš	Kájov	
Dubné	Netolice	Křemže	
Habří	Němčice	Mojné	
Homole	Lužice	Nová Ves	
Hradce	Olšovice	Přísečná	
Jankov	Vitějovice	Srnín	
Kamenný Újezd		Zlatá Koruna	
Kvítkovice			
Lipí			
Planá			
Radošovice			
Strýčice			
Včelná			
Vrábče			
Záboří			
Závraty			
Žabovřesky			

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 11: Území MAS Blanský les

Zdroj: Strategie komunitně vedeného rozvoje 2014 – 2023

MAS Blanský les pomáhá s poradenstvím a monitoringem v oblasti získávání prostředků na realizaci projektových záměrů, pomáhá s kompletním zpracováním projektů do strukturálních fondů zpracováním studií proveditelnosti, CBA analýz projektu, podnikatelských záměrů, zpracovává rozvojové dokumenty z oblasti rozvoje municipalit, regionů, cestovního ruchu a zaměřuje se na lektorskou činnost v oblasti regionální i evropské dotační politiky, projektového řízení, pomoc při vyhledávání zahraničních partnerů projektu, poradenství při zakládání neziskových organizací, svazků obcí, místních akčních skupin.

Tato místní akční skupina je zapojena v Národní síti místních akčních skupin, kde je členem od roku 2007 a také je členem Národní sítě zdravých měst ČR a to od roku 2013. Toto členství poukazuje na to, že je pro ni důležité zajištění kvality života a rovněž udržitelný rozvoj, zdravý životní styl lidí, odpovědnost vůči budoucím generacím a stav životního prostředí.

MAS Blanský Les vydává jednou do roka Zpravodaj MAS, který je dostupný na oficiálních stránkách této MAS, pravidelně se účastní akcí typu Země Živitelka a Jihočeský Kompas, na svém webu zveřejňuje výroční zprávy, pořádá různé semináře a školení pro veřejnost, vydává doprovodné informační materiály k projektům spolupráce a prezentuje se na různých webových stránkách (www.mas-netolice.cz, www.blanet.cz, www.jihoceskekaplicky.cz).

Jako každá MAS tak i tato se snaží o zapojení místních aktérů do svých aktivit. Místní aktéři se zapojují do projektů spolupráce (pomoc s přípravou, realizací, účast na akcích), jsou činní v orgánech MAS Blanský les, zapojují se do přípravy a implementace SCLLD a pomáhají i samotné MAS jako je výběr turistického loga a sloganu.

7.4 Projekty zrealizované v rámci MAS Blanský les

Zdraví nás baví

Do tohoto projektu jsou zapojeny 3 MAS – MAS Rozkvět zahrady jižních Čech, MAS Blanský les – Netolicko a MAS Vodňanská ryba. Díky tomuto projektu vznikla na území Lhenicka, Vodňanska, Netolicka, Českobudějovicka a Písecka síť 22 venkovních tělocvičen pro dospělé, které mají nejvíce sloužit místním obyvatelům.

Hlavním cílem projektu je, aby dospělí začali trávit svůj volný čas aktivněji a podpořili svůj zdravý životní styl. Navržené řešení je vhodné i pro osoby s omezeními, mezi něž patří omezení hybnosti a věk. Dalším velkým pozitivem oproti normální posilovně je však umístění těchto prvků v přírodě a umožnění přístupu všem zájemcům.

S Peklíkem na vandr

Tento projekt má několik cílů (který společně realizují MAS Blanský les – Netolicko a MAS Rozkvět zahrady jižních Čech). Jedním z cílů je rozšířit a zlepšit turisticky atraktivní podmínky, a to především pro pěší turistiku. Dalším cílem projektu je vyhledat a vyznačit nové síť turistických a vycházkových tras včetně oživení historické obchodní Linecké stezky, vytvořit síť odpočinkových zastavení, uspořádat živé akce (tematické výlety a jarmarky) a tím zvýšit návštěvnost regionu zúčastněných

MAS. Tyto aktivity se uskuteční s ohledem na posílení marketingové značky regionu spolupráce, kterou je postava Peklíka a její rozšíření na území MAS Rozkvět zahrady Jižních Čech. S postavou Peklíka se lidé můžou vydat na ryby, vodu, lyže, za kulturou a za sportem.

Pokud se budete chtít vydat s Peklíkem na ryby tak region Blanský les – Netolicko spolu s Českým rybářským svazem připravili nabídku sportovního rybolovu, který lze provozovat na celé řadě rybníků a potoků. Nejlepší je však řeka Vltava. Krom Vltavy se sportovní rybolov provozuje na Bezdrevském a Brložském potoku a pokud jste zastánci klidného posezení u rybníka tak sem se řadí rybník Dolní, rybník Štílec, rybník Mnich a Molerovský rybník.

S Peklíkem na vodě se sjíždí dolní úsek Vltavy. Plavba začíná v Rájově, kde na levém břehu začíná CHKO Blanský les. Poté se proplová Zlatou Korunou, okolo Rohanovy skály, v dále spatříme i siluetu zříceniny Dívčího Kamene. Cestou mineme několik vodáckých kempů (Kemp U Kučerů, Kemp Zlatá Koruna, Tábořiště Dívčí Kámen), ve kterých se můžeme utábořit.

Peklík myslí i na zimní radovánky a můžete se s ním vydat na lyže i na běžky. Sjezdovky se většinou nachází v okolí Kletě a jsou vhodné především pro méně náročné lyžaře. Patří sem Skiklub Chmelná, Skiklub Rohy, Skiareál Podklazí – Křemežské louky, Sjezdovka na Kleti a Skiareál Kluk. Běžecké trasy se v regionu Blanský les – Netolicko nachází především v okolí hory Klet'.

Za kulturou s Peklíkem můžete navštívit mnoho kulturních akcí, které se konají v regionu Blanský les – Netolicko. Nejznámější kulturní akce jsou Selské slavnosti v Holašovicích, které se konají v červenci. Holašovice jsou od roku 1998 zapsané na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Dále můžete navštívit Křemežský veletrh, který se koná také v červenci, Staročeský řemeslný jarmark v Netolicích. Pokud máte rádi divadlo tak v červenci se koná Divadelní léto na Kratochvíli, kde vystupuje spolek divadelních ochotníků Tyl Netolice a v Malovicích na Netolicku vystupuje divadlo Continuo.

S Peklíkem za sportem se může vydat úplně každý. Pokud někdo rád běhá, může pro něj být zajímavý tzv. Běh na Klet', který je součástí Českého poháru běhů do vrchu. Známý je též i Mikulášský běh na Včelné. Peklík myslí i na horolezce, ale zde je to omezené a horolezecké aktivity jsou povoleny pouze na skalách Kleti, a to jen pro

registrované členy Českého horolezeckého svazu. V regionu Blanský les – Netolicko se lidé setkají i s windsurfingem, a to na rybníku Dehtář.

S Peklíkem na výlet – krajem pod Šumavou

V tomto projektu jsou zapojeny dvě MAS, a to MAS Blanský les – Netolicko a MAS Rozkvět. Tento projekt navazuje na zrealizovaný projekt ‚S Peklíkem na vandr‘. Hlavním cílem bylo rozšířit a zlepšit turisticky atraktivní podmínky pro návštěvníky - vytvoření webového mobilního průvodce s interaktivním mapovým portálem a posílení marketingové značky regionu spolupráce – postavičky Peklíka.

Rehabilitace drobných sakrálních staveb v jihočeském pohraničí

Projekt, do kterého se zapojily MAS Blanský Les, MAS Sdružení růže a MAS Pomalší, byl realizován v období 2010–2011. Náklady na projekt činily 3 300 000 Kč.

Hlavním cílem předkládaného projektu bylo rehabilitovat drobnou sakrální architekturu v jihočeském pohraničí a zachovat její autentičnost ve vazbě na cestovní ruch. V rámci projektu byla zmapována většina drobných památek na území zapojených MAS, vytvořena databáze památek (www.jihoceskekaplicky.cz) a informační brožura.

Zdravé MAS = aktivní a vzdělaný venkov

Projekt byl realizován v roce 2014 a jediným partnerem projektu byla MAS Rozkvět. Náklady projektu činily 1 100 000 Kč.

Díky tomuto projektu mohly být pořízeny mobilní učebny, vybavení a technika pro webináře. Dále byly pořízeny pomůcky pro rozvoj technického vzdělávání mládeže a osvěty pro záchranu lidských životů v krizových situacích, také proběhl specializovaný kurz pro lektory.

Linecká stezka

Do tohoto projektu jsou zapojené pouze dvě MAS, a to MAS Blanský Les a rakouská SternGart Gusental. Projekt byl realizován v roce 2014 a celkové náklady činily 6 500 000 Kč.

Linecká stezka je jednou z nejstarších obchodních cest spojujících jih české kotliny s Podunajím. Jak už název napovídá, vedla její trasa z Lince směrem na Bad Leonfelden přes Vyšebrodský průsmyk a dnešní boletický vojenský újezd až do Netolic. Původní trasa staré obchodní cesty prochází Netolicemi, Lhenicemi, Ktiší, Dívčím Kamenem, Kletí, Zlatou Korunou, Boleticemi, Českým Krumlovem, Vyšším Brodem a Švédskou šancí. Díky této stezce projekt přispívá k oživení historických souvislostí.

Cílem projektu je přiblížení turistické nabídky hornorakouského a jihočeského příhraničí potenciálním návštěvníkům a využití moderní technologické aplikace (mobilní průvodce).

Rozvoj místního partnerství a trhu práce

Projekt je financován z OP Lidské zdroje a zaměstnanost. Náklady projektu činily 6 900 000 Kč. Do projektu se zapojilo několik skupin - MAS Rozkvět, LAG Deggendorf (Bavorsko), Chelčický domov sv. Linharta, o.p.s., Mikroregion Chelčicko-Lhenický, Občanské sdružení „CHANCE IN NATURE – LOCAL ACTION GROUP“, Svazek obcí Blata.

Cílem projektu je rozvoj místního partnerství a spolupráce mezi subjekty z různých sektorů za účelem zlepšování situace na trhu práce a posílení zaměstnanosti v regionu spolupráce, a to na základě zkušeností získaných při zahraničních exkurzích v regionu LAG Deggendorf (Bavorsko). Jedním z výstupů projektu jsou např. webové stránky věnované problematice zaměstnanosti, partnerství, sociální problematika na území zapojených MAS (www.portalprace-jiznicechy.cz).

Podpora meziobecní spolupráce (www.obcesobe.cz)

Pracovníci z MAS BLN se zapojili do projektu Svazu města a obcí ČR, který má pro zkvalitnění a zefektivnění veřejné služby podpořit spolupráci obcí a vytvořit ucelené materiály za jednotlivá území, které se stanou podkladem pro diskusi zástupců obcí, jak řešit otázky v oblasti školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství apod. MAS BLN se zapojila do těchto aktivit v rámci ORP Český Krumlov a ORP Prachatice.

MAS jako nástroj spolupráce obcí pro efektivní chod úřadů

Pracovníci MAS BLN se rovněž zapojili do projektu Sdružení místních samospráv, jehož cílem je podpořit meziobecní spolupráci na platformě MAS (možné řešení pro efektivnější výkon veřejné správy). Výstupem pak budou dodatky k SCLLD řešící blíže problematiku školství a vzdělávání, odpadového hospodářství a zaměstnanosti na území MAS Blanský les.

Do tohoto projektu se zapojilo Sdružení místních samospráv ČR a projekt byl financován z OP Lidské zdroje a zaměstnanost.

MAS Blanský les – Netolicko se také zapojila do projektu spolupráce Zvyky a tradice na obou stranách hranice. Do tohoto projektu je zapojená i MAS LAG Strakonicko.

Tabulka 6: Celkové shrnutí projektů MAS Blanský les

Název projektu	Celkové náklady projektu	Finanční prostředky od MAS Blanský les
Zdraví nás baví	1 700 000 Kč	405 000 Kč
S Peklíkem na vandr	1 240 000 Kč	855 000 Kč
S Peklíkem na výlet – krajem pod Šumavou	922 000 Kč	557 000 Kč
Rehabilitace drobných staveb v jihočeském pohraničí	3 300 000 Kč	379 000 Kč
Zdravé MAS = aktivní a vzdělaný venkov	1 100 000 Kč	400 000 Kč
Linecká stezka	6 500 000 Kč	2 900 000 Kč
Rozvoj místního partnerství a trhu práce	6 900 000 Kč	400 000 Kč
Podpora meziobecní spolupráce	-	-
MAS jako nástroj spolupráce obcí pro efektivní chod úřadů	-	-

Zdroj: vlastní zpracování

8 Zhodnocení fungování MAS LAG Strakonicko a MAS Blanský les

Pro zhodnocení fungování dvou místních akčních skupin, MAS LAG Strakonice a MAS Blanský les, byla sestavena tabulka č. 7, kde jsou rozepsána vybraná kritéria (investice do dopravní infrastruktury, do kulturních akcí, do oprav, do výstavby, do zdraví, do vzdělávání, přeshraniční spolupráce, rozvoj cestovního ruchu a posílení zaměstnanosti) a ke kritériím jsou přiřazeny body na škále jedna a pět. Bod jedna znamená, že daná místní akční skupina se v této oblasti buď vůbec neangažovala, nebo se angažovala minimálně. Oproti tomu bod pět znamená, že se v této oblasti angažovala intenzivně. Jednotlivé hodnoty jsou následně sečteny a na základě toho je vyhodnoceno fungování jednotlivých místních akčních skupin. Kritéria byla vybrána na doporučení místní akční skupiny.

Tabulka 7: Zhodnocení fungování MAS

Kritéria	MAS LAG Strakonicko	MAS Blanský les
Investice do dopravní infrastruktury	5	5
Investice do kulturních akcí	5	5
Investice do oprav	5	5
Investice do výstavby	5	5
Přeshraniční spolupráce	5	5
Rozvoj cestovního ruchu	5	5
Posílení zaměstnanosti	1	5
Investice do zdraví	1	5
Investice do vzdělávání	5	5
Součet bodů	37	45

Zdroj: vlastní zpracování

MAS Blanský les se nejvíce realizuje v investicích do kulturních akcí a do rozvoje cestovního ruchu. Na území MAS Blanský les se pořádá a podporuje několik společenských a kulturních akcí. V roce 2012 podpořila 16 projektů v celkové výši 70 000,- Kč, v roce 2013 podpořila 20 projektů ve výši 97 500,- Kč a v roce 2014 podpořila nejvíce projektů a to celkem 25 v celkové výši 122 000,- Kč. Kulturní, společenské a i akce sportovní jsou podporovány z grantového programu „Podpora konání kulturních a společenských akcí v regionu MAS Blanský les“, který byl za tímto účelem vytvořen. Příklady podpořených akcí – dětský den, výročí vzniku obcí, vítání prázdnin, volejbalový turnaj, selské slavnosti, divadelní představení, výlety svazu postižených. Projekty jako – S Peklíkem na vandr, S Peklíkem na výlet – krajem pod Šumavou, Rehabilitace drobných sakrálních staveb v jihočeském pohraničí, Linecká stezka souvisí s rozvojem cestovního ruchu.

MAS Blanský les se také realizuje ve výstavbě a v opravách, kde pomáhá s výstavbou kanalizace a s přístavbou stájí pro koně. V opravách se angažovala v rekonstrukci ubytovny. Dále spolupracuje na přeshraniční spolupráci, kde realizovala 2 projekty, a to trh práce a posílení zaměstnanosti, rozvoj turistického ruchu a kulturního historického dědictví.

Důležitým projektem MAS Blanský les je Rozvoj místního partnerství a trhu práce, kde díky tomuto projektu dochází ke zvýšení zaměstnanosti. Projekt Zdraví nás baví, má posílit investici do zdraví především pro starší spoluobčany. V rámci tohoto projektu bylo na různých místech v regionu postaveno 22 venkovních tělocvičen. Výhodou tohoto projektu je, že venkovské tělocvičny jsou přístupné opravdu všem. MAS Blanský les se snaží posilovat i vzdělání svých občanů, a to projektem Zdravé MAS = aktivní a vzdělaný venkov. Díky tomuto projektu mohly být pořízeny mobilní učebny a byly pořízeny pomůcky pro rozvoj technického vzdělávání mládeže.

MAS Blanský les podporovala v letech 2007–2013 i obce a pomáhala jim s investicemi do dopravní infrastruktury. Díky těmto investicím si mohli obce opravit základní a mateřské školy, místní komunikace, ale i chodníky.

Místní akční skupina LAG Strakonicko se také velmi realizuje v cestovním ruchu a v pořádání kulturních a společenských akcích. MAS LAG Strakonicko se snaží podporovat cestovní ruch ve svém regionu, i když zde není moc rozšířen. Problém v tomto regionu je ten, že zde není dostatek kvalitních stravovacích a ubytovacích

zařízení. Ve Strakonících se nachází několik menších hotelů a jeden větší, což je pro region nedostačující. I přes tento problém se LAG Strakonicko snaží posilovat rozvoj cestovního ruchu na svém území. S její pomocí byla zřízena dvě malá venkovská muzea – Muzeum řeky Otavy a voroplavby a Muzeum selského statku, dále se snaží zviditelnit turisticky atraktivní místa a podílejí se na udržování kulturních tradic v regionu. Dalšími projekty, které podporují rozvoj cestovního ruchu na území regionu, jsou Zvyky a tradice na obou stranách hranice, Prácheňsko všemi smysly a Prácheňsko – regionální produkt. Z kulturních akcí, které pořádala a pořádá, to jsou Oslavy u Sudoměře, Žehnání koním.

Oblast výstavby a oprav byla v roce 2005 místní akční skupinou LAG Strakonicko také velmi podporována – došlo k vybudování kryté jízdárny. Tento projekt byl velmi úspěšný a přilákal nové návštěvníky. Krytá jízdárna funguje do dnešní doby a pořád se těší velké návštěvnosti. V opravách se MAS LAG Strakonicko také angažovala – pomohla zrekonstruovat kapličky v Dřešínsku a v Dřešíně, dále napomáhala rekonstrukci jednoho křídla zámku ve Střelských Hořticích a díky této rekonstrukci mohlo vzniknout Muzeum řeky Otavy a voroplavby. Za tento projekt obec získala cenu hejtmana Jihočeského kraje za udržení kulturního dědictví. V klášteře v obci Štěkeň se podílela na rekonstrukci výtahu, opravila střechu kulturního domu v Kalenicích, zateplila obecní úřad v Pracejovicích a došlo i na opravu knihoven.

MAS LAG Strakonicko se stará i o vzdělání svých občanů a pořádá pro ně různé semináře, workshopy a další vzdělávání. Vše se realizuje v rámci programu „Posílení administrativní a absorpční kapacity Jihočeského kraje“. V dalších letech by se měli rozšířit další vzdělávací programy.

Tak jako MAS Blanský les, tak i tato MAS investuje do dopravní infrastruktury, a to do stejných činností – oprava základních a mateřských škol, místních komunikací a chodníků. V posílení zaměstnanosti na svém území se MAS LAG Strakonicko moc neangažuje. Pomohla založit lesní školku, ve které vznikla pouze dvě nová pracovní místa. Školka se ale v průběhu budoucích let má rozšiřovat, kde přibudou další nová pracovní místa.

Místní akční skupina podporuje přeshraniční spolupráci a to konkrétně projektem Zvyky a tradice na obou stranách hranice. V tomto projektu spolupráce se angažovala spolu s místní akční skupinou Blanský les. V budoucnu bude chtít navázat další přeshraniční spolupráci se zahraničními MAS.

Obě vybrané místní akční skupiny podporují různé aktivity a činnosti na svém území. V obou případech dominuje podpora rozvoje cestovního ruchu a pořádání kulturních a společenských akcí. Dále se opět obě místní akční skupiny realizují v opravách (opravy kapliček, rekonstrukce základních a mateřských škol) a ve výstavbách (kanalizace, čistička odpadních vod). Důležitým aspektem je i podpora přeshraniční spolupráce, kterou splňují obě dvě MAS. Každá z MAS se snaží podporovat na svém území i vzdělávání občanů, ať už různými kurzy, semináři, anebo workshopy. Dvě kritéria, investice do zdraví a posílení zaměstnanosti, už jsou však rozdílné. MAS Blanský les je splňuje, ale MAS LAG Strakonicko nikoliv. Po sečtení jednotlivých bodů u kritérií, získala MAS LAG Strakonicko 37 bodů a MAS Blanský les 45 bodů. MAS LAG Strakonicko se v posílení zaměstnanosti angažovala tím, že pomohla postavit lesní školku, kde vznikla ale pouze dvě nová pracovní místa a projekty, které by se týkaly investice do zdraví, tak nerealizovala žádné. Doporučila bych zrealizovat takový projekt, jaký zrealizovala MAS Blanský les – postavit síť venkovních tělocvičen, ke kterým by měl přístup opravdu každý. Ať už senioři, anebo lidé s omezením či nějakým handicapem.

Obě dvě místní akční skupiny byly založeny v roce 2004 a jejich rozloha území je cca stejná. MAS LAG Strakonicko za svou dobu existence, nezrealizovala žádný svůj projekt, ale pouze se podílela na třech projektech spolupráce. Oproti tomu místní akční skupina Blanský les zrealizovala tři své vlastní projekty a podílela se na deseti projektech spolupráce. Díky tomu, že se MAS Blanský les podílela na více projektech, tak napomohla rozvoji svému regionu.

9 Shrnutí výsledků

Každá místní akční skupina se ve svém regionu snaží podporovat různé činnosti a akce. Snaží se svůj region propagovat, aby se zvýšil počet návštěvníků a aby se opět vraceli. Místní akční skupiny realizují jak své vlastní projekty, tak i projekty spolupráce, kde pracuje na jednom projektu několik dalších místních akčních skupin. Dále se snaží spolupracovat i s ostatními subjekty, které působí na území daného regionu. Spolupracují například s neziskovými organizacemi, s podnikatelskými subjekty, se zemědělci, ale také i s místními občany. Pro zemědělce se snaží získat dotace na nákup různých strojů, které potřebují ke své zemědělské činnosti, pro podnikatele pomáhají získat dotace na pořízení technického vybavení nebo rekonstrukce strojů a staveb.

Místní akční skupina Blanský les funguje již dvanáctým rokem a za svou dobu existence realizovala a podporovala spoustu projektů. Realizovala tři vlastní projekty a v období 2010–2014 se přímo podílela na 10 projektech spolupráce, které se týkali zejména rozvoje cestovního ruchu, zdraví, posílení zaměstnanosti a vzdělávání. V letech 2005 s 2006 rozdělila v národním programu LEADER ČR celkem 5 400 000,- Kč na 11 projektů z oblasti agroturistiky, cestovního ruchu, zemědělského podnikání a rozvoje obcí.

V letech 2007 – 2013 přijala MAS Blanský les celkem 172 projektů, z toho bylo realizováno 120 projektů v celkovém objemu cca 40 000 000,- Kč. Žadatelé projektu byly obce, spolky, podnikatelské subjekty a mikroregiony (Netolicko, Podkletí a Blanský les – Podhůří).

V posledních letech se MAS Blanský les snaží podporovat i turistický ruch. Je to dáno tím, že v poslední letech dochází ke zvýšenému rozvoji volnočasových aktivit spojených s pobytem v přírodě a tento region má, co nabídnout. Na území MAS Blanský les se rozpíná chráněná krajinná oblast Blanský les, kde lze najít řadu cenných přírodních (hora Klet) a kulturně historických lokalit (selské baroko v Holašovicích, státní zámek Kratochvíle zřícenina hradu Dívčí Kámen, klášter Zlata Koruna). Díky tomu je území v oblibě nejen u turistů, ale i u obyvatel samotných. Využití zde najdou jak sportovní návštěvníci, tak i milovníci kultury a historie.

Velkým negativem turistického ruchu je ale to, že v obcích chybí dostatečné množství ubytovacích a stravovacích zařízení. V každé větší obci se nachází prodejna s potravinami a lze tu také nalézt místní hostinské zařízení, ale aby se turistický ruch

mohl dále rozvíjet, je nutné vybudovat další tyto zařízení, které budou odpovídat požadavkům turistů. Dalším plusem by bylo dobudování sítě turistických tras a stezek, které by pokryly celé území MAS Blanský les.

Mezi největší turistické atraktivity ovšem patří sjíždění vody. Díky této atraktivitě daný region navštíví tisíce nadšených turistů. Na území se nachází velký počet půjčoven kánoí a raftů, několik kempů a tábořišť. Vodáci se podílí na rozvoji turistiky velkým dílem i přes některá negativa (ničení vegetace, odpadky v okolí řeky).

Na území daného regionu funguje několik spolků, které se snaží udržet tradice v místních obcích, a proto se tuto aktivitu snaží MAS Blanský les podporovat různými projekty. Výhodou je, že tyto typy kulturních akcí probíhají v obcích celoročně a jsou přístupné všem obyvatelům a dostává se jim podpory i od obcí. Nevýhodou ovšem je nevyhovující stav zázemí (společenské místnosti) a nedostatek komunitních center pro setkávání místního obyvatelstva.

Místní akční skupina LAG Strakonicko byla založena v roce 2004 a nejvíce projektů realizovala a realizuje v oblasti cestovního ruchu, pořádání kulturních a společenských akcí a další výhodou pro realizaci projektů je, že území této MAS se nachází poblíž státních hranic a proto může najít uplatnění v realizaci v projektech přeshraniční spolupráce.

Region, na kterém působí MAS LAG Strakonicko, je regionem zemědělským a na základě pořádání různých seminářů, které pořádá dotyčná MAS, získali zemědělci povědomí o tom, jak zlepšit svou zemědělskou situaci prostřednictvím podpory z Programu rozvoje venkova. Zlepšení zemědělství v regionu znamená, že se vytvářejí i podmínky pro rozvoj mnoha dalších odvětví jako je cestovní ruch.

Dalšími významnými projekty přispěli do rozvoje regionů samotní podnikatelé, různé organizace, svazky obcí a samotné obce. Pomohli zrealizovat nové cyklotrasy, naučné stezky a podporovali turistiku. V letech 2007 – 2013 bylo území MAS schopné absorbovat finanční prostředky na minimálně 191 projektů s celkovými náklady 256 685 000,- Kč.

V regionu, kde působí MAS LAG Strakonicko, má silné kořeny lidová hudba a proto i tuto činnost se snaží MAS podporovat. Snaží se podporovat a rozvíjet staré dudácké tradice, které jsou nepochybně s tímto regionem spjaty už po mnoho generací. Je zde ještě jedna zapomenutá tradice, a to tradice tzv. šumavských světáků, kde tato

tradice byla impulzem pro vznik projektu pro Svazek obcí Šumavského podlesí s touto tematikou.

10 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo zhodnotit přínosy dvou místních akčních skupin – MAS LAG Strakonicko a MAS Blanský les. Tohoto cíle bylo dosaženo na základě různě vybraných kritérií, podle kterých se hodnotila daná místní akční skupina (kritéria byla stanovena na doporučení MAS). Byla stanovena taková kritéria, která by měla pomáhat rozvíjet daný region, ve kterém místní akční skupina působí. Obě dvě MAS se nejvíce věnovali a věnují oblasti cestovního ruchu a podpory kulturních a společenských akcí. Na území obou dvou MAS je možné cestovní ruch neustále rozvíjet, protože obě dvě území jsou bohaté na památky a různé přírodní zdroje. Jedinou nevýhodou je, že v obou územích chybí kvalitní ubytovací a stravovací služby, což nepomáhá rozvoji vícedenního cestovního ruchu. Dále byly popsány projekty, které dané místní akční skupiny zrealizovali nebo mají v plánu realizovat, zda tyto projekty napomohli rozvoji daného regionu a jak pomohli místním občanům, zemědělským a nezemědělským podnikatelům.

Místní akční skupiny, které působí na území České republiky, se řídí podle metody LEADER. Tato metoda je úspěšná a díky ní dochází k navazování partnerství místních aktérů, kteří mohou společně řešit problémy, které vzniknou na daném území. Metoda LEADER se řídí podle několika principů, z nichž nejzajímavější a nejefektivnější mi přijde princip „bottom-up“. Tento princip vychází z toho, že venkovské oblasti jsou podporovány zdola – nahoru. Samotní občané nebo podnikatelé, kteří se nacházejí na daném území, nejvíce znají svůj region – jeho historii, potřeby, přírodní zdroje a díky tomu vědí, co je prospěšné pro jejich region a můžou navrhnout různá opatření ke zlepšení života na venkově prostřednictvím místních akčních skupin. Jestliže v regionu působí více subjektů, bude i více nápadů a připomínek jak zlepšit život na venkově.

Působením samotné místní akční skupiny v regionu přináší řadu výhod. Prostřednictvím MAS se lidé a různé subjekty mohou dozvědět, s čím by jim mohla poradit a pomoci. Pokud se MAS účastní různých výstav a veletrhů, může díky těmto účastem zviditelnit daný region a přilákat nové turisty.

Výzkumná otázka byla potvrzena v celém rozsahu. Každá aktivní místní akční skupina, která působí v daném regionu, se podílí na jeho rozvoji. V regionech většinou nepůsobí žádné další skupiny, které by se podíleli na rozvoji svého regionu. Místní akční skupiny se podílí na rozvoji regionu hlavně prostřednictvím podpory měkkých a tvrdých projektů. Do měkkých projektů lze ve zkoumaném regionu zařadit rozvoj cestovního ruchu a pořádání různých společenských a kulturních akcí, které dokážou přilákat nové turisty. K tvrdým projektům se v regionu může zařadit oprava kulturně – historických památek a rekonstrukce a vybudování infrastruktury (výstavba kanalizací, oprava komunikací).

I Summary and keywords

The aim of this thesis is to evaluation of the benefits of two local action groups for regional development.

The thesis includes a description regional development, participants of regional development and factors of regional development. It is also includes characterization of regional policy in Czech Republic and European Union too. Regional policy of European Union is focused on financial resources and principles. There are many funds in European Union - European Rregional Development fund, European Social fund, Cohesion fund and European Agricultural Guidance and Guarantee Fund.

Next part of practical part is Common Agricultural Policy. Common Agricultural Policy is based on three basic principles. There are principle of financial solidarity, principle of single internal market and principle of community preference.

Local action group is community of the citizens, who cooperate to develop on the regional development. There are more than 150 local action groups in the Czech Republic. There is a National net of LAG in the Czech Republic. It's aims are to associate LAG, to develop co-operation with other participants and to represent LAG on international level. Local action group use LEADER method. The main goal is to help to develop region. In developing are involved local subject like non-governmental organization, citizens, businessman or non profit organisation.

Practical part of thesis is focused on two local action groups – LAG Strakonicko and LAG Blanský les. There are description projects, which were realized by these local action groups. These two local action groups are compared to based on criteria – tourism, cultural events, employment, education and transport infrastructure. One to five points are assigned to the criteria. Value one means that the action group was not engaged in this area or participated minimally. On the other side value five means the group participated abundantly. The separate value numbers in every column are then added together and the functioning of every group is determined. The criteria were chosen as recommended by the local action group.

Key words: Local action group, Regional development, LEADER, Common Agricultural Policy

II Seznam pramenů a literatury

- BLAŽEK, Jiří a David UHLÍŘ (2011). *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace*. Vyd. 2., přeprac. a rozš. Praha: Karolinum.
- ČEPELKA, ELIÁŠOVÁ, CHMELA, JEŽEK, SLOVÁKOVÁ, ŠARADÍN...VRÁBOVÁ (2015). *Veřejná správa a místní akční skupiny*. Zlín: Tigris.
- GOODALL, Brian (1987). *The penguin dictionary of human geography*. London: Penguin Books. Penguin Reference.
- JEŽEK, DOKOUPIL, KAŇKA, MATUŠKOVÁ & ŠLEHOFEROVÁ (2014). *Regionální rozvoj*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni.
- KUCHYŇKOVÁ, Petra (2007). *Společná zemědělská politika Evropské unie a český venkov: informační příručka europoslance Hynka Fajmona*. Praha: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK).
- LUKÁŠ, Zdeněk a Pavel NEUMANN (2000). *Společná zemědělská politika EU - regionální a strukturální politika EU*. Praha: Vysoká škola ekonomická.
- MATOUŠKOVÁ, Zdena (2000). *Regionální a municipální ekonomika*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze.
- NEUMANN, Pavel (2004). *Společná zemědělská politika EU: vznik, vývoj a reformy, mezinárodní komparace*. Praha: Oeconomica.
- STEJSKAL, J., & Kovárník, J. (2009). *Regionální politika a její nástroje*. Praha: Portál.
- SLOVÁKOVÁ, JURAJDOVÁ, ŠULÁK, ČEPELKA, LYSEK, ŠARADÍN...CHMELA (2015). *Metodika spolupráce obcí v místních akčních skupinách*. Zlín: Tigris.

- WOKOUN, René (2008). *Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde.
- ŽÁK, Milan (2002). *Velká ekonomická encyklopedie*. 2. rozš. vyd. Praha: Linde.

Internetové zdroje

- Aktéři regionální politiky. (n.d.). Retrieved from <http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/akteri-regionalni-politiky.html>
- Evropský sociální fond v ČR. (n.d.). Retrieved from https://www.esfcr.cz/detail-clanku/-/asset_publisher/BBFAoaudKGfE/content/evropsky-socialni-fond-v-cr
- Fond soudržnosti. (n.d.). Retrieved from http://ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/cs/funding/cohesion-fund
- Integrovaný regionální operační program. (n.d.). Retrieved from <https://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy/Integrovaný-regionalni-operacni-program>
- Metoda LEADER. (2015). Retrieved from <http://www.maspartnerstvi.cz/metoda-leader/>
- Místní akční skupina Blanský les (2016), Strategie komunitně vedeného rozvoje pro období 2014 – 2023
- Místní akční skupina LAG Strakonicko (2015), Strategie komunitně vedeného rozvoje pro období 2014 - 2020
- Místní akční skupina LAG Strakonicko (2007), Strategický plán LEADER 2007 – 2013
- nás. (2017). Retrieved from <http://nsmascr.cz/o-nas/>
- Program meziregionální spolupráce ESPON 2020. (n.d.). Retrieved from <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy/ESPON-2020>
- Program rozvoje venkova 2014-2020 - Státní zemědělský intervenční fond. (n.d.). Retrieved from <https://www.szif.cz/cs/prv2014>

- Program rozvoje venkova. (n.d.). Retrieved from <http://dotaceeu.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy/Program-rozvoje-venkova>
- Programové období 2007-2013. (n.d.). Retrieved from <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013>
- Program URBACT III. (n.d.). Retrieved from <http://www.crr.cz/cs/eus/obdobi-2014-2020/program-urbact-iii/>
- nás - MAS Blanský les - Netolicko. (n.d.) Retrieved from <http://www.mas-netolice.cz/?o-nas%2C1>
- Operační programy 2014-2020. (2015, September 08). Retrieved from <http://nsmascr.cz/podklady-pro-op/navrhy-operacnich-programu-2014-2020/>
- S Peklíkem na vandr - MAS Blanský les - Netolicko. (n.d.) Retrieved from <http://www.mas-netolice.cz/?s-peklikem-na-vandr%2C299>
- Regiony a regionalizace. (n.d.). Retrieved from http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/regiony_red.html
- REGIONY REGIONÁLNÍ POLITIKY. (n.d.). Retrieved from <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Regiony-regionalni-politiky-EU>
- Regionální operační programy. (n.d.). Retrieved from <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy>
- S. (n.d.). Místní akční skupina LAG Strakonicko, Impuls centrum : Virtuální univerzita třetího věku již naplno běží. Retrieved from <http://www.strakonicko.net/mas/fr.asp?tab=masst&id=270&burl>
- Vznik, vývoj a reformy Společné zemědělské politiky. (n.d.). Retrieved from <http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/zahranicni-vztahy/cr-a-evropska-unie/spolecna-zemedelska-politika/vznik-vyvoj-a-reformy-spolecne/>
- [www.menef.cz], M. S. (n.d.). Centrum pro regionální rozvoj České republiky. Retrieved from <http://www.crr.cz/cs/eus/obdobi-2014-2020/program-urbact-iii/>

III Seznam tabulek a obrázků

Tabulky

Tabulka 1 : PRV rozdíly	19
Tabulka 2: rozdělení podle NUTS	26
Tabulka 3: Obce zapojené do území MAS LAG Strakonicko.....	36
Tabulka 4: Celkové shrnutí projektů MAS LAG Strakonicko	44
Tabulka 5: Obce zapojené do území MAS Blanský les.....	48
Tabulka 6: Celkové shrnutí projektů MAS Blanský les	54
Tabulka 7: Zhodnocení fungování MAS	55

Obrázky

Obrázek 1: Předpokládané alokace finančních prostředků (v % vyjádření) do jednotlivých oblastí (období 2014 – 2020).....	20
Obrázek 2: Územní působnost MAS	23
Obrázek 3: Regiony soudržnosti.....	27
Obrázek 4: Program meziregionální spolupráce INTERACT III.....	30
Obrázek 5: Program meziregionální spolupráce INTERREG EUROPE	31
Obrázek 6: Program nadnárodní spolupráce INTERREG DANUBE	32
Obrázek 7: Program nadnárodní spolupráce INTERREG CENTRAL EUROPE	33
Obrázek 8: Území MAS LAG Strakonicko	38
Obrázek 9: Území MAS Blanský les z roku 2006.....	47
Obrázek 10: Území MAS Blanský les z roku 2014.....	47
Obrázek 11: Území MAS Blanský les	49

IV Přílohy

Seznam použitých zkratk

ČR	Česká republika
DSO	Dobrovolný svazek obcí
EAFRD	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EFS	Evropský sociální fond
EU	Evropská Unie
HDP	Hrubý domácí produkt
MAS	Místní akční skupina
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
OP	Operační program
PRV	Program rozvoje venkova
ROP	Regionální operační program
SZP	Společná zemědělská politika